

XXXI. évfolyam
1. szám

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

www.ativizig.hu

VÍZPART

2023. április

Fotó: Nagyné Baka Eszter

12

Vízválasztó
terepbejárás
Ópusztaszer-
Baks-Pusztaszer
területén

25

Évkezdő látogatás
a Műszaki
Biztonsági
Szolgálatnál

30

VÍZTÜKÖR
Grafikonoktól a
művészetekig

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 Az aszálykár kockázat/intenzitás és a kármegelőzési eszközök használatának összehasonlítása az Alsó-Tisza vízgyűjtő területein
- 7 Megemlékezés és díjátadó
- 8 A Vízügyi Történeti Emlékhely hírei
- 9 Mi történt a Vízrajzi és Adattári Osztályon 2023. január és március hónapok között
- 10 Közalkalmazotti Tanácsi és munkavédelmi képviselő választások
- 10 Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály hírei 2023. január-március időszakban
- 11 Zöld"ár" a Hármaskörösön
- 12 Vízválasztó terepbejárás Ópusztaszer-Baks-Pusztaszer területén
- 13 A Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály hírei
- 15 Vízhiány László erdészeti igazgató úrtól búcsúztunk
- 16 Víz Világnapi pályázat díjátadó
- 18 Műszaki átadás Mezöhegyesen
- 19 Szillér-Baktó-Fertői főcsatorna káros visszaduzzasztásának megszüntetése
- 20 Sérült csatornaszakasz helyreállítása
- 21 Hírek a Szentesi Szakasz mérnökségről
- 22 Fenntartógép és Hajózási Szolgálat
- 22 Hidrológiai összefoglaló
- 25 Évkezdő látogatás a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál
- 28 Bizottsági ülés Romániában
- 29 Őszi-téli oktatások
- 30 Grafikonoktól a művészetekig
- 32 Rapaics Radó születésének 175. évi évfordulójára
- 33 Cianid megemlékezés
- 33 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 34 Kitüntetések
- 35 Vízügyi közlemények 2022
- 35 II. Fussuk le! – Félmáraton Csongrádon
- 36 Játék
- 36 Jogszabályfigyelő

Vezetői köszöntő

A 2022-es esztendő is jelentős próbatételeket hozott számunkra. A vízgazdálkodás egyik legösszetettebb problémaköre szembeesített bennünket újabb próbatételekkel. Habár több évtizedes gyakorlattal rendelkezünk az aszályok okozta károk megelőzésében, méréselésében azonban az elmúlt esztendő számos újdonságot hozott. Tradicionálisan az öntözés az aszálykárak elhárításának leginkább preferált eszköze, azonban a vízhiányok megelőzése, méréselés az öntöző rendszerek hatásterületein messze túlmutató feladata. A vízhiány rendkívüli mértéke, területi megjelenése ráirányította a figyelmet, hogy az öntözési igények kielégítése is csak rendkívüli erőfeszítések révén volt lehetséges, mind a műszaki, mind a humán erőforrások vonatkozásában.

De nézzünk néhány számadatot a feladat volumenének alátámasztására:

- ▶ 2022-ben országosan mintegy **400 millió m³ víz került kiszolgáltatásra**, azonban ebből több mint **100 millió m³ igazgatóságunk működési területén**, ráadásul ezt jellemzően szivattyús működtetésű rendszereken keresztül;
- ▶ az öntözéssel kapcsolatos feladatok **a teljes évre vonatkozó munkanapok 93%-ában az igazgatóság teljes személyi állományának mintegy 40%-ának leterhelését igényelte**;
- ▶ volt olyan szivattyútelepünk, ahol a névleges kapacitásának 130%-os teljesítményével volt lehetséges a vízigények kielégítése;
- ▶ a rendkívül aszályos időjárás következtében a Törökbecsei duzzasztó által biztosított duzzasztási felszíngörbe oly mértékben lesüllyedt, hogy tisztai vízkivételek üzemét kellett korlátozni az elégtelen vízborítás következtében.

Az igazgatóság feladatai rendkívül sokrétűek, de az elmúlt év tapasztalatai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a vízhiányok okozta problémák, az öntözés üzembiztos mőködtetése egyértelműen felértékelődtek. Napjainkra az intenzív mezőgazdasági termelés által folyamatosan biztosítandó öntözővíz felhasználókhoz történő juttatása rendkívül nagy jelentőségű. A megvalósított és a megvalósítás alatt lévő fejlett öntözőrendszerek folyamatos víz-betáplálást igényelnek. A víztakarékos berendezések nagy precizitással juttatják ki a területre a vizet. Azonban nekünk ezen XXI. századi elvárásoknak a rendelkezésünkre álló, még a rendszerváltás előtti tulajdonviszonyokhoz illeszkedően megvalósított vízszétosztó rendszerekkel, vízkormányzó műtárgyakkal, 30-50 éves szivattyútelepekkel kell megfelelni.

Az, hogy ezen feladat sikerrel valósuljon meg elengedhetetlen a rendszereket üzemeltető személyi állomány elhivatottsága, lelkiismeretes munkája, amit ezúton is megköszönök.

Hogy mit hoz a 2023. esztendő? Még nem tudhatjuk, azonban a hidrológiai előrejelzések kevés esélyt mutatnak az aszályos tendencia megváltozására. Ennek tükrében még inkább felértékelődik a munkatársak hozzáértése, a terület ismerete. Azonban a feladat nagyságának tükrében várhatóan egyre nagyobb erőforrásokat kell az öntözési tevékenység végrehajtására biztosítanunk.

Dr. Kozák Péter

Tisztelt Nyugdíjas Kollégák!

Igazgatóságunk számára fontos a nyugdíjas kollégák összetartása, ezért nyugdíjas összejövetelekre rendelkezésre bocsátjuk az ATIVIZIG pince klubját.

Ennek a megszervezését Gazdag Erzsébet nyugalmazott gazdasági igazgató-helyettes vállalta magára.

Kérjük az érintett kollégákat, hogy a gyorsabb és könnyebb elérhetőség érdekében telefonszámukat és/vagy e-mail címüket, esetleg Facebook vagy Messenger elérhetőségüket

Gazdag Erzsébetnek adják meg, az alábbi telefonszámon vagy e-mail címen:

Telefon: +36-30/256-9696

E-mail: gazdage2015@gmail.com

Nagyobb arányú érdeklődés esetén egy **"ATIVIZIG Nyugdíjas Klub"** létrehozását is támogatja Igazgatóságunk.

Tisztelettel:
Dr. Kozák Péter
igazgató

Az aszálykár kockázat/intenzitás és a kármegelőzési eszközök használatának összehasonlítása az Alsó-Tisza vízgyűjtő területein

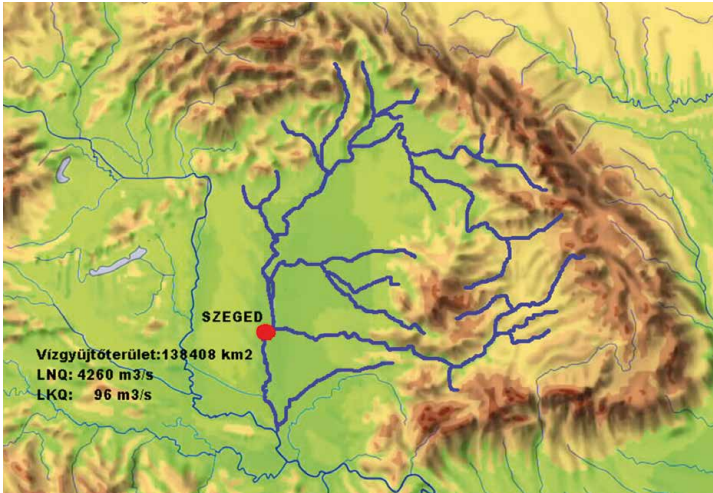
BEVEZETÉS

Az Alsó-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területe egy különleges térség, hiszen a természeti adottságaiból adódóan meg kell küzdenünk az árvizek, vízfeleslegek és az aszályok okozta nehézségekkel is. Az aszályok fontosságának összegzését követően összevetésben kerül szemléltetésre az ATIVIZIG területén előforduló árvizekkel. Továbbá az öntözés – az aszályok elleni egyik legfontosabb eszköz – hatékonysága az aszályindex értékeivel kerül szemléltetésre. Az elemzésekhez talajpotenciál index (SPI) került felhasználásra.

TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK – A VÍZGAZDÁLKODÁS FŐBB JELLEMZŐI AZ ATIVIZIG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN

Kelet-Közép-Európában helyezkedünk el a Kárpát-medencében, amelyen két nagy folyó folyik át, a Duna és a Tisza. A Tisza térségünk legfontosabb folyója, amely jelenleg 962 km hosszú, de a 19. század második felében zajló folyószabályozási munkálatok előtt még a 1409 km-es hossz is elérte. A Tisza ezen szakaszán két jelentős mellékfolyó van, a Körös és a Maros. Mindkettő folyószabályozáson ment keresztül és több tározót is építettek a felső szakaszukon Romániában. A folyók vízhozama az alsó szakaszokon jelentősen csökkent a tározók működésének következtében.

Az ATIVIZIG működési területe a Kárpát-medencében, az Alsó-Tisza vízgyűjtő területében talál-

ható. Minden víz, ami Magyarországra érkezik a vízgyűjtőről, keresztülfollik a Tisza ezen szakaszán. Az árvizek időtartama akár 2-3 hónap is lehet, ugyanakkor a rendkívüli csapadékot követő tiszai árhullám – az országba lépését követően – csak 1-2 héten belül éri el az ATIVIZIG területét, ami elegendő idő az árvízvédelmi intézkedésekre való felkészülésre.

INTÉZMÉNY HÁTTÉR

Magyarországon 12 vízügyi igazgatóság működik, melyeket az az Országos Vízügyi Főigazgatóság felügyel és államháztartásból finanszíroznak. Az igazgatóságoknak többféle feladatkörük van, melyek különböző törvényekbe vannak iktatva. Ezek a szervezetek felelnek a vízrendszerek karbantartásáért és használatáért, de az állami tulajdonú vízkészletek felett is vannak jogaik.

A vízügyi igazgatóságok működési területeit nem a közigazgatási határok határozták meg, kijelölésüknél elsődleges szempont volt a vízgyűjtők határaihoz való igazodás. Ez a felosztás egyedülálló a magyarországi közintézmények körében, hiszen a vízügyi igazgatóságok működési területei nem egyeznek meg a megyék határaival.

AZ ASZÁLY JELENTŐSÉGE AZ ÁRVIZEKKEL ÉS A VÍZTÖBBLETEKKEL KAPCSOLATBAN

Az árvizek és a víztöbblet változó gyakorisággal jelennek meg, de mindkettő esetében jelentős károk keletkezhetnek. Térségünkben átlagosan 7 évente van árvíz, de az árvízvédelmi rendszereknek köszönhetően ezek ritkán okoznak közvetlen áradást. Gyakoribbak a felszíni vízlökésekhez kapcsolódó víztöbbletek, melyek 3-4 évente fordulnak elő. Ezen többletvizek által okozott károk 2022-ben érték a 44 millió eurót országosan. Az aszályok a leggyakoribb jelenségek, ezek átlagosan 2 évente fordulnak elő és például 113 millió eurós kárt is tudnak okozni.

Fontos megemlíteni, hogy a vízhiányt és vízstresszt is ugyanazokkal a monitoring rendszerekkel lehet elérni, hiszen ugyanazokkal a vízgazdálkodási paraméterekkel tudjuk őket előre jelezni.

ÁRVÍZ ELLENI ESZKÖZÖK

Árvíz elleni eszközeink az alábbiak: jogi háttér, védelmi szervezet, 8 árvízvédelmi szakasz, 41 gát- és csatornaőr, műszaki infrastruktúrák (árvízi töltések, kiegészítő árvízvédelmi hálózatok), hidrológiai észlelő és előrejelző rendszerek, árvízvédelmi tervek, a védelmi beavatkozások állami finanszírozása.

Az igazgatóság ártereit 8 árvízvédelmi szakasz fedi le. Ezek fizikailag összekapcsolódnak és védelmet biztosítanak az árvizek ellen. Az árvízi töltések és a kapcsolódó építmények, mint a szivattyútelepek és az árvízi töltéskoronabélések védőképességének folyamatos fenntartása rendkívül összetett és költséges feladat.

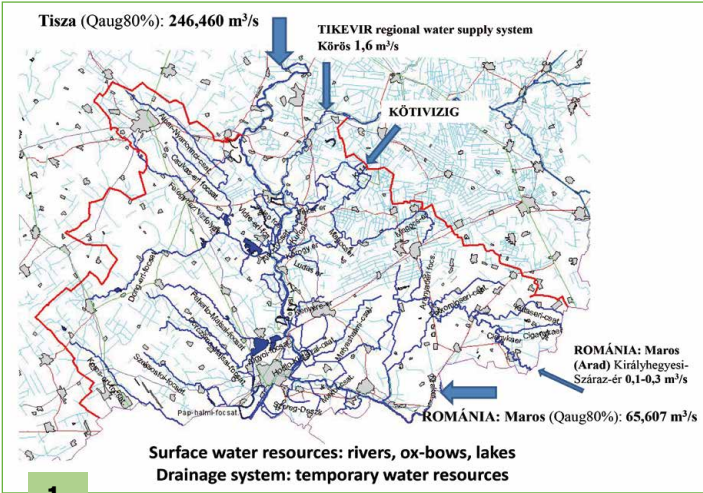
ASZÁLY ELLENI ESZKÖZÖK

Az aszályvédelmi és védekezési feladatok nagyban különböznek az árvízzel kapcsolatos feladatokról. Míg az árvizek tovább terjedését az árvízvédelmi rendszer akadályozza meg, addig az aszályok közvetlenül érintik az egész vízgyűjtőt és nem lehet teljesen kiküszöbölni őket. Az aszály által sújtott területekre a vízellátó rendszereken keresztül lehet vizet juttatni, de vannak olyan területek is, ahol csak átmenetileg lehet a vízellátást fenntartani és csökkenteni a vízhiányt. Nagy elvárások vannak a tisztított szennyvíz ilyen célú alkalmazásával kapcsolatban, de ez a gyakorlat még nem elterjedt.

A vonatkozó jogszabályokat 2022-ben dolgozták ki és fogadták el, amivel összefüggésben 8 aszályvédelmi zónát jelölnek ki, melyek megegyeznek a víztöbbletvédelmi zónákkal.

MÉRSÉKLÉS/MEGELŐZÉS: FELSZÍNI VÍZKÉSZLETEK

A legkritikusabb időszakokban a Tisza adja a legnagyobb vízkészletet, ezt követi a Maros, majd a Körös. Ezek mellett Románia is összességében csekély, de helyileg jelentős mennyiségű vizet tud szolgáltatni. A

1.

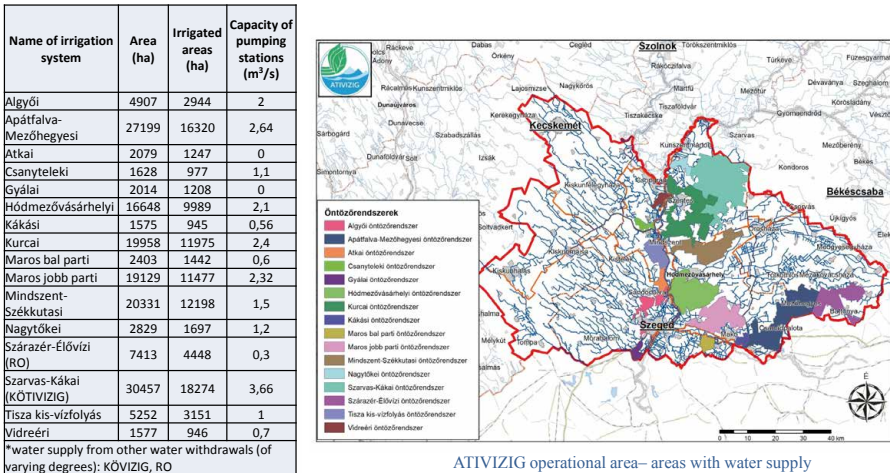
terület csatornarendszereiben átmenetileg vizszatartják a vizet, melynek mennyisége az üledékképződéstől függ. (1. ábra)

MÉRSÉKLÉS/MEGELŐZÉS: ASZÁLY ELLENI ESZKÖZÖK – ÖNTÖZŐRENDSZEREK

Mivel csak a folyók rendelkeznek állandó hasznosítható vízkészlettel, az aszálymegelőzés első lépése a folyók vizeinek szivattyúzása az aszály által sújtott területekre. Ez vízkimeléssel, öntözéssel érhető el, de csak jelentős üzemeltetési költségek mellett.

MÉRSÉKLÉS/MEGELŐZÉS: ASZÁLY ELLENI ESZKÖZÖK – ÁLTALÁNOS ASZÁLYMEGELŐZÉSI TERV

Egy másik mérséklési intézkedés az Általános Szárazság-megelőzési Terv, amely az ATIVIZIG teljes működési területére vonatkozik. Ez tartalmazza a szükséges intézkedéseket, melyeket vízhiányos helyzetben kell alkalmazni, mint például a szivattyúzást, vagy a vízigények kielégítését elévülési sorrend szerint.

2.

ÖNTÖZŐVÍZ ÉVES MENNYISÉGE

Csak a folyók rendelkeznek állandó hasznosítható vízkészlettel. Az ATIVIZIG működési területén jelenleg 16 öntözőrendszer működik, 35 úgynevezett öntöző „fürttel”, melyeket 14 nagyobb vízkivétel lát el a Hármas-Körösből, a Tiszából és a Marosból. (2. ábra)

A VÉGREHAJTOTT VIZSGÁLATOK ÉS AZOK EREDMÉNYEI – AZ ÖNTÖZŐRENDSZEREK, MINT ASZÁLYMÉRSÉKLÉSI ESZKÖZ HATÉKONYSÁGÁNAK ELEMZÉSE

A vizsgálatok során elemzésre került az öntözővizek mennyisége és az SPI index értéke közötti összefüggést. Feltételezve, hogy ha az SPI ér-

téke alacsony – ami aszályos időszakot jelent –, akkor a tényleges rendszerben van öntözés.

Az elemzés minden öntözőrendszeren végrehajtásra került a 2016-2022 közötti időszakra vonatkozóan. Bár az eredmények nem voltak homogének, többségük mégis igazolta feltételezésünket. Az öntözőrendszerek használatára olyan időszakban került sor, amikor az SPI-érték erős szárazságot mutatott. Voltak azonban olyan esetek, amikor volt öntözés, de nem volt nagy szárazság az SPI értéket tekintve.

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA 1

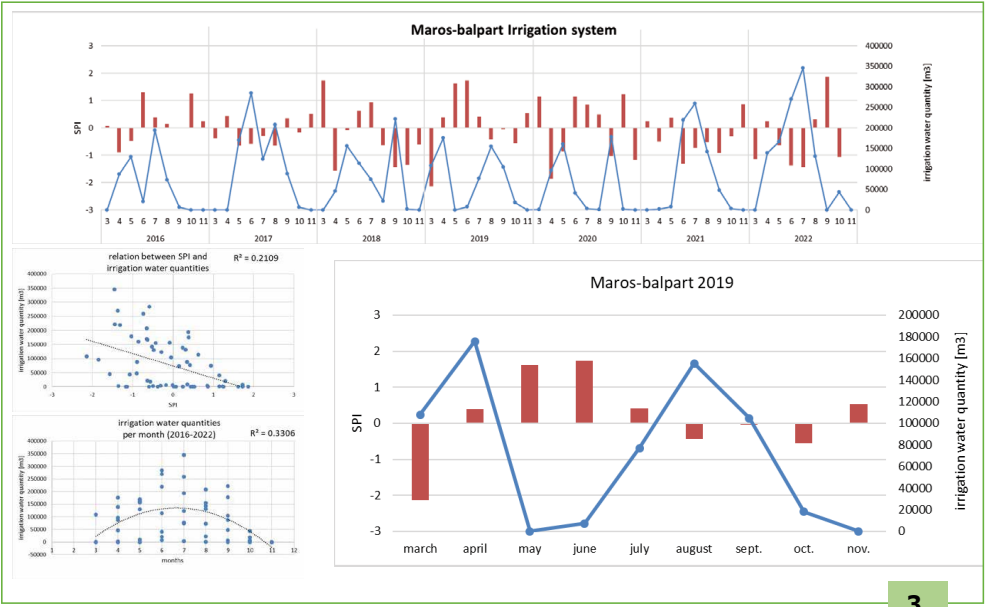
Az Apátfalva-Mezőhegyes öntözőrendszerben végzett elemzés eredményei igazolták a feltételezést. Egy 2021-ből származó értékeket mutató grafikon jól ábrázolja, hogy amikor az SPI értékek nagyon alacsonyak voltak, akkor az öntözővíz mennyisége nagyon magas volt. A kék vonal az öntözővíz mennyiségét, a piros oszlopok pedig a havi SPI értékeket mutatják. (3. ábra)

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA 2

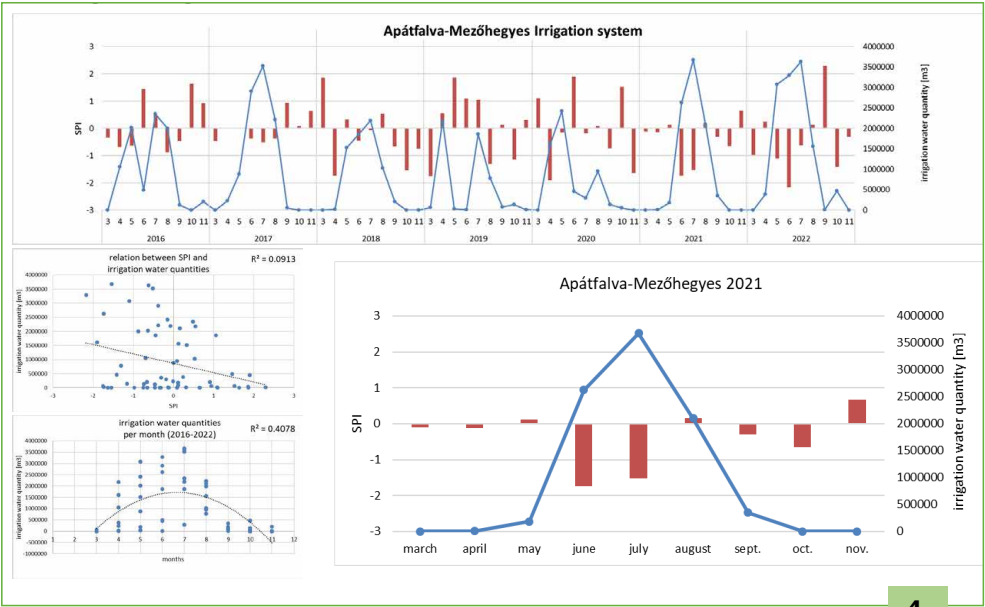
Az alábbi kép újabb pozitív eredményt mutat, ezúttal a Maros bal parti öntözőrendszerére vonatkozóan 2019-ben. Az SPI index értékeket mutat azokban a hónapokban, amikor az öntözővíz mennyisége magas volt. (4. ábra)

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA 3

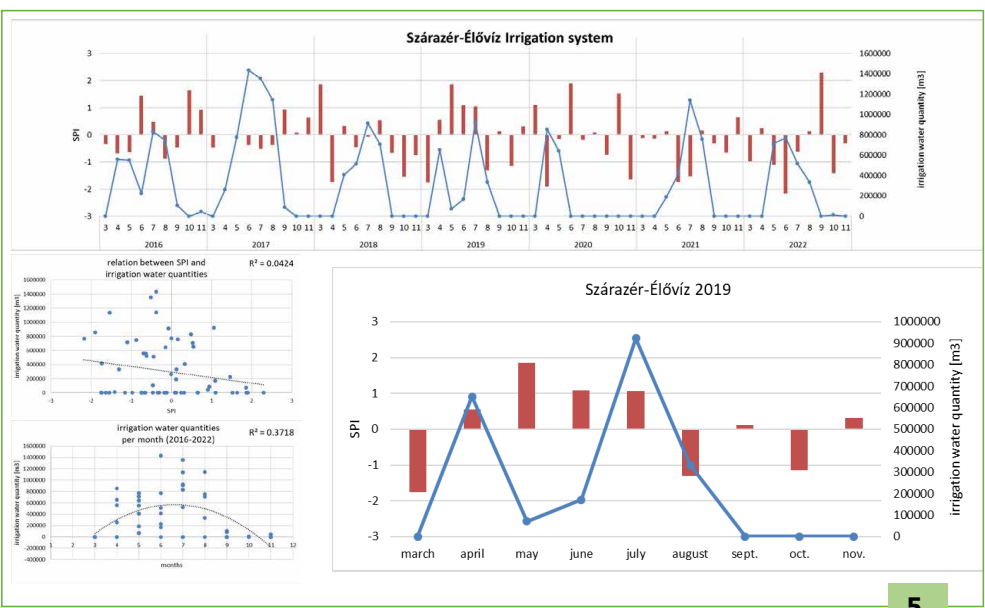
Az eredmények nem voltak homogének. Volt olyan eset, amikor öntözésre került sor, bár az SPI értéke nem volt alacsony. Ezt láthatjuk a 2019-es adatokból a Százaker-Élővíz öntözőrend-

3.

4.

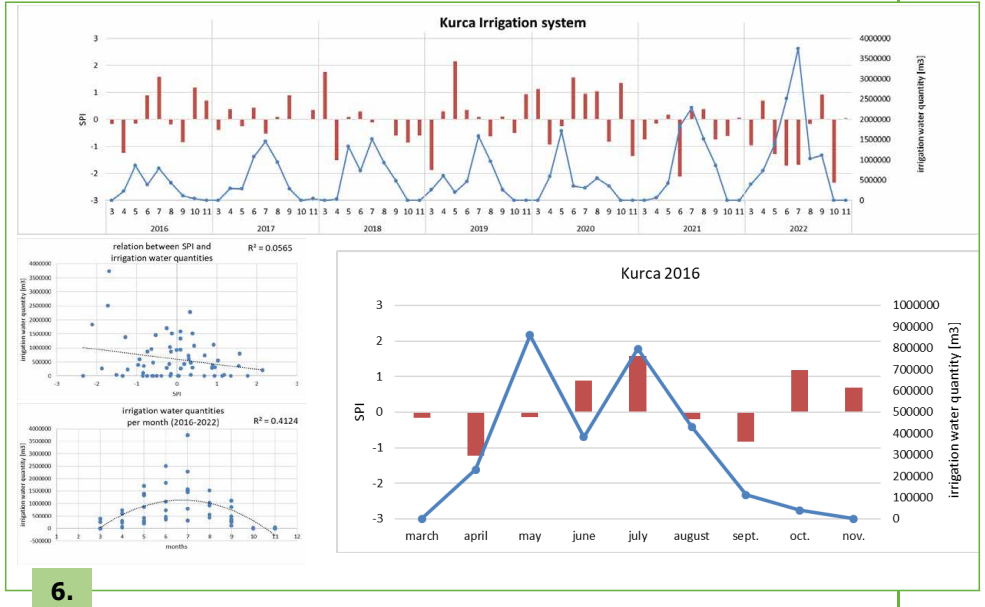

5.

szerben; áprilisban az SPI index pozitív volt – ami azt jelenti, hogy nem volt szárazság –, de az öntözés továbbra is megtörtént. (5. ábra)

AZ ÖNTÖZŐRENDSZEREK, MINT ASZÁLYMÉRSÉKLÉSI ESZKÖZ HATÉKONYSÁGÁNAK ELEMZÉSE 4

Hasonló helyzet volt a Kurca öntözőrendszerében, 2016-ban. Júliusban nagyon magas pozitív SPI értéket láthatunk, nagyon nagy mennyiségű öntözővíz mellett. (6. ábra)

6.

ÖSSZEGZÉS ÉS MEGÁLLAPÍTÁSOK

- ▶ A vizsgálati időszak bővítése indokolt az általános érvényű következtetések megfogalmazására.
- ▶ A vízkivételek napi adatainak folyamatos gyűjtésével és feldolgozásával az öntözőrendszerek üzemállapota jobban nyomon követhetőek.
- ▶ Az alkalmazott aszályindex csak havi bontású elemzések végrehajtását biztosította.
- ▶ Javasolt a vizsgálatokba a HDI aszályindexeket bevonni, tekintettel arra, hogy napi szintű elemzések végrehajtását teszi lehetővé.

DR. KOZÁK Péter

igazgató, Titkárság

1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ biztosítja az igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- ▶ felelős az igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- ▶ irányítja az igazgatóságot, valamint a közvetlen alárendeltségébe tartozó egységeket

Megemlékezés és díjátadó

Idén rendhagyó módon együtt ünnepelte igazgatóságunk az Alsó-Tisza-vidékért kitüntetésben részesülő munkatársakat, valamint a példamutató szolgálatot

ATIVIZIG Ünnepség - ATV díjazottak

maguk mögött hagyó, nyugdíjba vonuló kollégákat. Az ünnepséget a Szent-Györgyi Albert Agórában tartottuk, melyen a Szegedi Nemzeti Színház két kiváló színésze, Szilágyi Annamária és Gömöri Krisztián tartott megemlékező műsort az 1879-es szegedi nagyárvírről.

Az igazgatóság 1995-ben Alapító Okiratba foglalta az **Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem** megalapítását, melyet minden év március 12-én az igazgatóság szolgálatában tartósan kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozói részére adományoz.

A munkaközösség által javasolt jelöltek közül idén is titkos szavazással választotta ki a kuratórium azt az 5 kollégát, akik elismerésben részesülnek. Idén **Dávid László, Dobi Henriett, Forgó Sándor, ifj. Nagy Ferenc és Tóth Tímea** részesültek ilyen elismerésben.

Igazgatóságunknál van egy nagyon szép hagyomány, miszerint a Reprezentációs Szabályzatban foglaltak alapján a nyugdíjkorhatárt elérő munkavállalók részére a munkáltató emléktárgyat adományozhat, mellyel a példamutató vízügyi szolgálatot, a kiemelkedő szakmai életpályát és a magas szintű szakmai közösségi tevékenységet ismeri el a Vezetés. A 2022-ben nyugdíjba vonuló kollégák közül **Ábel János, Bartos Péter, Molnárné Papp Judit és Kiss Ferenc** kapott emléktárgyat.

ATIVIZIG Ünnepség - nyugdíjasok

Köszönetképpen a díjátadó után megvendégtük a szép számban jelenlévő volt és aktív munkatársakat, aminek köszönhetően lehetőség nyílt rá, hogy megosszunk egymással a régi és új tapasztalatainkat, valamint felelősségünk az elmúlt idők szép emlékeit és jövőbeni terveit.

Fotó: Herceg Áron

A Vízügyi Történeti Emlékhely hírei A múlt felfedezése kapcsolatteremtés a jelennel és a jövővel

Alig múlt el a Víz Világnapja néhány röpké nap, de a jelentősége nem halványul. A víz alapelemünk, így minden alkalommal, amikor fiatal generációk hallanak róla - jelen kontextusban - annak erejéről és a folyókat megzabolázni próbáló elhivatott emberekről, akkor újra és újra bevésődhet az elméjükbe a vízügy múltja, jelene és ezáltal a jövője is. Megerősödhet bennük a tenni vágyás a saját korosztályuk és az utánuk érkező nemzedékek érdekében.

A Gregor József Általános Iskola 3. osztályos tanulói március végén látogatták meg a Vízügyi Történeti Emlékhelyet. Az érdeklődő, új ismeretek befo-

gadására nyitott gyermekek élvezettel vettek részt a 6 állomásból álló, interaktív programon.

A múzeum rövid történetének elmesélése és a gát-örház bemutatása után 3 csoportban, az osztály körforgásszerűen ismerkedhetett meg a kubikosok életével, megtekintették mind a beltéri kiállítást, mind a kültéri tárgyakat, valamint bepillantást nyerhettek a vízügyi kirakó segítségével a mobilpartfal jelentőségére. A megszerzett ismereteket játékos módon mélyíthették el a gyerekek. Lehetőségük volt megpróbálni, milyen egy 'kubis' élete, amikor a talicskáját tolva hord sok-sok kilónyi terhet. Megtanulhattak egy rövid versikét a nehéz fizikai munkát végző földmunkások életéről. Pecsételtek, hogy ki próbálhassák hogyan hitelesítették bélyegző lenyomattal régen a gátörök a dokumentumokat. Lelkesen keresték egy adott jellemzés alapján a kültéri tárgyakat, megtanulva ezzel, hogyan nevezik szakszerűen, avagy régiesen a kutakat, vízkiemelőket, teherhordó eszközöket, cölöpverő állványt, hogy csak néhányat említsünk a sok érdekes, a mindennapi életünkben már nem használt vagy a technikai fejlődés következtében már más anyagokból, illetve más technológiával készült tárgyak közül.

A kis felfedezők egy vízügyes matricával a zsebükben távoztak, mely az új élmények mellett emlékeztetni fogja őket azokra a pillanatokra, melyek a múltba invitálták őket és fontos szereppel bírnak jelenkori és jövőbeni életükre.

KÁDÁR Gréta

PR referens, Titkárság

2022 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi, koordinálja az igazgatóság egészére vonatkozó PR és tájékoztatási feladatokat
- ▶ sajtóközlemények, híryanagok, tájékoztatók, cikkek összeállítását, írását végzi

Fotók: Ábrahám Zoltánné osztályfőnök, Hegedűs Éva tanítónő

Mi történt a Vízirajzi és Adattári Osztályon 2023. január és március hónapok között

A vízirajzi tevékenység kevésbé látványos elemei zajlanak a téli és kora tavaszi időszakban, főként miután a hidrológiai folyamatok kevésbé adnak okot nagyobb izgalmakra az elmúlt évtizedben. Mit értünk kevésbé izgalmas dolog alatt?

A téli, azaz sok esetben „békeidős” időszaknak aposztrofált hónapokban az adatfeldolgozás a központi szerep, illetve az adminisztrációs folyamatok kerülnek fókuszba, miután a Minőségirányítási Rendszert (ISO) kötelességünk üzemeltetni.

Miből áll az adatfeldolgozás? Ez a nem túl akciódús tevékenység az észlelt és regisztrált adatok ellenőrzését és javítását jelenti, amelyet minden év május végéig el kell végezni. Látszólag egyszerű folyamat, de ha figyelembe vesszük, hogy ez 300 állomást jelent és egy állomáson több mért paraméter is van, rögtön nagyobb fába vágjuk a fejszénket. Nem automatizált egyelőre a folyamat, így érthetően időigényes és odafigyelést igénylő feladatról van szó, főként hogy a keletkezett idősorok azok, amelyeket az adatszolgáltatás során közreadunk az igénylőknek.

Az ISO ellenőrzési folyamat egyszerre áldás és „átok”, hiszen minden év elején az összes folyamat és azok eredményei, dokumentumai ellenőrzésre kerülnek, így egyfajta rendrakásnak tekinthető. A szakági feladatok ilyen szintű ellenőrzése célszerűnek és hatékonynak tekinthető, azonban az adminisztratív terheit csak mértéktartással lehet elvégezni úgy, hogy az értékes munkaidő rovására ne menjen.

Az év elején készülnek el azok a tervek, amelyek az állomások ellenőrzését tartalmazzák, a tapasztalatok alapján összeállításra kerülnek a karbantartási és javítási ütemtervek. Részt veszünk minden olyan folyamatban, amelyben szükség van az egységünkre jellemző széles spektrumú tudásra, legyen szó modellezésről, drónozásról, mesterséges intelligencia alkalmazásáról. A felkészülés időszakában kötelező és eseti vízhozamméréseket, geodéziai felmérést végzünk, műszaki tervek készítését, amelyekhez költségvetést rendelünk. Apropos költségvetés... Minden szakágazat tapasztalja az egyre csekélyebb forrást,

KOVÁCSNÉ Makai Tímea

**területi műszaki referens,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály**

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Újszegedi Vízügyi Történeti Emlékhely gondnoki feladatait
- ▶ feladata a múzeumi gyűjtemény katalogizálása, érték- és állagmegőrzésének biztosítása, valamint kapcsolattartás az Országos Vízügyi Múzeummal
- ▶ fogadja a látogató csoportokat, szükség szerinti tárlatot vezet

amellyel gazdálkodni kell, ez egyre inkább tűnik mágiának a vízirajz vonatkozásában. Az idei évre kevesebb forrásból kellene megoldani az ATIVIZIG mérőhálózatának üzemeltetési és fenntartási feladatait. Röviden a számokról, mert arról általában vagy elfeledkezünk, vagy nem szeretünk beszélni.

Az ATIVIZIG 990 db vízirajzi vonatkozású állomást tart nyilván. Gondolta volna az olvasó?

Ebből 356 db törzsállomás, 634 db üzemi állomás. A darabszámok kevésbé mutatják meg, hogy ebben az évben mire kellett felkészülni, de ha azt írom, hogy több mint 323 db műszert üzemeltetünk, akkor talán más megvilágításba lehet helyezni a „forrás” kérdését. A vízirajzi műszerek világában az 500 ezer Ft/db átlagosnak mondható, így az idei költségvetés igazi kihívás elé állítja egységünket. Azt mindenki evidensnek veszi, hogy a telefonok avulási ideje 3-5 év, de sajnos bármelyik gyártótól függetlenül a vízirajzi eszközök sem működnek tovább hiba nélkül. A javítási gyakorlat pedig pont olyan, mint egy háztartási gép esetében: cserélje ki!

Mi következik ebből? Elhivatottságra és kreativitásra van szükség a kollégáktól, hogy a legtöbb munkát saját magunk végezzük el, kezdve a műszerek diagnosztikájától, a nagyobb volumenű kivitelezésekig, ebben az elmúlt években sokat léptünk előre, azzal azonban tisztában kell lennünk, hogy a megfogalmazott intézkedési tervek és prioritási listák fontosak, de nem elegendőek.

FIALA Károly

**osztályvezető,
Vízirajzi és Adattári Osztály**

2004 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellenőrzi és koordinálja a szakterületére vonatkozóan az összeállított vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységek terveit, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés területi feladatait
- koordinálja az igazgatóság működési területén lévő környezeti monitoring (mennyiségi és minőségi) hálózat fejlesztési terveinek elkészítését és megvalósítását
- irányítja a távlati vízbázisok védelmével kapcsolatos monitoring fenntartói feladatokat

Közalkalmazotti Tanácsi és munkavédelmi képviselő választások

Igazgatóságunknál 2023. március 22. napján Közalkalmazotti Tanácsi és munkavédelmi képviselő választásra került sor, tekintettel arra, hogy az előző Tanács és munkavédelmi képviselők mandátumai lejártak.

A választásra öt helyszínen (szavazókörben) került sor, kimagasló részvételi aránnyal.

A választások érvényesen és eredményesen lezajlottak, így a megválasztott új Közalkalmazotti Tanács megbízatását 2023. március 24. napján megkezdte.

A választásra jogosult kollégák az alábbi személyeket választották a Közalkalmazotti Tanács tagjaivá: **Török Hajnalka** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Miklós László** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Bányai Máté** (Hódmézővársárhelyi Szakasz-mérnökség), **Dobos Péter** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Czakó-Pontyik Ágnes** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Fehér Ágota** (Titkárság), **Széll Zoltán** (Műszaki Biztonsági Szolgálat).

A megválasztott munkavédelmi képviselők: **Széll Tamás** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Greguss Zoltán** (Szegedi Szakasz-mérnökség), valamint **Miklós László** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály) lettek.

A munkáltató és a Közalkalmazotti Tanács közötti kapcsolatrendszer szabályainak megállapítása érde-

kében megalkotásra került a Közalkalmazotti Szabályzat, mely 2023. április 10-én lép hatályba.

A Közalkalmazotti Tanács a 2023. március 29-i alakuló ülésén – tagjai közül – elnöknek Török Hajnalkát választotta, aki az elnök helyettesi tisztségre Dobos Pétert kérte fel.

A megválasztott munkavédelmi képviselők, valamint az Igazgatóság vezetője, mint a munkáltatói jogkör gyakorlója a munkavédelmi törvény alapján paritásos munkavédelmi testületet hoztak létre és megalkották annak Ügyrendjét, mely 2023. április 1-jén lépett hatályba.

Gratulálunk és eredményes munkát kívánunk a megválasztott Közalkalmazotti Tanács tagjainak, valamint a megválasztott munkavédelmi képviselőknek!

dr. CSALA Éva

**osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály hírei 2023. január–március időszakban

A 2023. év elmúlt három hónapjában a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály az ismétlődő, napi szintű általános tevékenységhez tartozó szakmai jelentések, szakágazati szakvélemények elkészítése mellett számos egyéb feladatot is végrehajtott. Ezek közül kiemelném az alábbiakat:

- Minden hónap 10. munkanapjára elvégezzük a Kurcai, az Algyői és a Maros modellek operatív futtatását, mely a dinamikus vízkészlet-gazdálkodást hivatott szolgálni.
- Az akkreditált vízmintavevő csoport januárban és februárban felkészült a 2023-as év mezőgazdasági vízszolgáltatás kapcsán végzendő vízmintavételezési tevékenységre, majd ezt követően 2023. márciusában megkezdődött az évi

rendszeres, szakasz-mérnökségekkel előzetesen egyeztetett, öntözővíz mintavételezése és a minták elemzése.

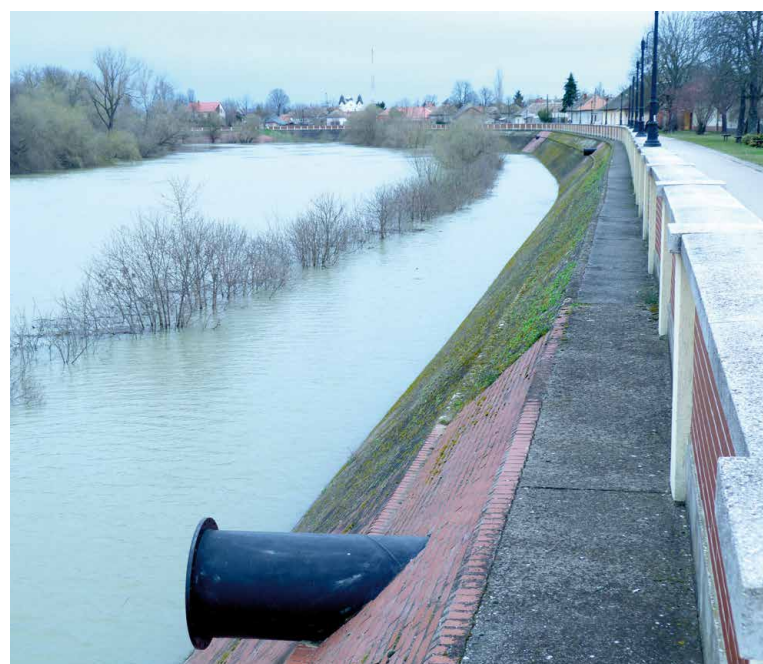
- A többszáz adatszolgáltató felé kiküldésre kerültek a VH-Mező és a VH-FAV adatlapok, amelyek adattal feltöltve folyamatosan érkeznek be igazgatóságunkhoz. Ezeket az adatokat feldolgozzuk, majd ezek alapján készül el az éves vízmérleg.
- 2023. március 1. napjával módosult a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény, melynek következtében megváltozott a geotermikus energiával kapcsolatos hatósági eljárások folyamata. A geotermikus kutatási terület kijelölése kapcsán vízügyi igazgatóságok vagyongazdálkodásában lévő vizek (felszíni és felszín alatti) érin-

tettsége esetén a kérelmezőnek a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához benyújtott kérelemhez mellékelnie kell a vízügyi igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulását. Hozzánk az elmúlt időszakban 12 ilyen jellegű kérelem érkezett.

- A Víziközmű Feldolgozó Alkalmazás rendszerben igazgatóságunk működési területére vonatkozó szennyvízelvezetési és szennyvíztisztítás 2021. évi adatok érvényesítését befejeztük. A 379/2015. Korm. rendelet 2. melléklete szerinti adatszolgáltatást, Magyarország települési szennyvízelvezetési és tisztítási helyzetéről 2022. évi adatszolgáltatás teljesítésével kapcsolatos feladatok előkészítését végeztük. A VKONLINE rendszerben a víziközmű üzemeltetők, illetve az ipari vízhasználók – IPONLINE rendszerben történő – adatszolgáltatásához telefonos segítséget nyújtottunk. A 2000 LE teljesítőképességnél nagyobb szennyvíztisztító telepekre vonatkozó 2022. évi BO15 adatok feldolgozását folyamatosan végezzük.
- Részt vettünk a vízminőségi, belvizes és árvizes védekezés ügyeleti tevékenységében.
- Horizont kiíráshoz projektjavaslatok adatlapjait töltöttük ki. A Dél-Békési területet érintően javaslatot tettünk integrált vízgazdálkodási lehetőségekre.

Zöld"ár" a Hármas-Körösön

A 11.08. számú árvízvédelmi szakaszra a Szarvasi vízmércén mért 602 cm-es vízállásra, illetve a Hármas-Körös folyó áradó tendenciájára való tekintettel I. fokú árvízvédelmi készültséget rendeltek el 2023. március 3-án 10:00 órá-

- Igazgatói utasításnak megfelelően 2023. február 1-jétől osztályunk látja el a Tervjövahagyó Bizottság titkári feladatkörét.
- A Területi Vízgazdálkodási Tanácshoz érkező tervek véleményezését összefoglalva, kiállítjuk – a bizottság elnökeként – a Szakmai Bizottság jegyzőkönyvét.
- A 2000. január 30-án, Nagybányán történt cianid szennyezés megemlékezése kapcsán, illetve a Víz Világnapi díjátadó ünnepségen kollégáink igen érdekes előadást tartott óvodásoknak, kisiskolásoknak.

BARLA Enikő

**osztályvezető, Vízvédelmi és
Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály
2005 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ ellátja az igazgatóság vízgazdálkodási, vízyűjtő-tervezési és fejlesztési feladatainak, vízvédelmi, valamint a vízellátás, szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás szakágazati feladatait
- ▶ irányítja a vízkészletek térbeli, időbeli, mennyiségi és minőségi számbavételének és azok elosztásának feladatát, részt vesz a felszíni és felszín alatti vizek mérlegének elkészítésében
- ▶ ellenőrzi vizeink állapotértékelésével kapcsolatos területi feladatok ellátását

Fotó: Vidumánszki Tamás

FRANK Szabolcs

**osztályvezető, Árvízvédelmi és
Folyógazdálkodási Osztály
1995 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ koordinálja az árvízvédelmi, és folyószabályozási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét, az árvízmentesítést, árvízvédekezést és folyószabályozást
- ▶ az igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

Vízválasztó terepbejárás Ópusztaszer-Baks-Pusztaszer területén

2023. április 4.

Április elején a táji vízviszatarthatás lehetőségeinek felmérése érdekében Vízválasztó terepbejárásán vettünk részt Priváczki-Juhász Hajdu Zsuzsanna, Sági János és Tóth Péter kollégáimmal. A terepbejárás Ópusztaszeren kezdődött, majd 7 másik állomás következett, ezekről Nagy Tamás (Vackor Környezet- és Természetvédelmi Egyesület) tartott rövid ismertetőt.

A Kis-Tisza revitalizációjával közel 30 km-en keresztül a Bakstól Dórig terjedő több ezer hektáros területen óriási lépést tehetnénk a mikroklima javítására, a talajvízszint növelésére és így a természetlag növelésére, miközben a biodiverzitás is nőhet.

1. állomás: Kerek-morotva

A rét jelenleg náddal borított morotvájához az önkormányzati, illetve a nemzeti parkhoz tartozó csatornákon keresztül lehetne vizet juttatni, így ez a legkönnyebben feltölthető terület.

2. állomás: Baksi vízkivételi hely

Az egykori árteret csatornarendszer hálózta be, a talaj nagy aranykorona értékkel bír. Jelenleg

egyes területek vízpótlását is lehetővé teszi. Az itt beállított magasabb vízszint lehetővé tenné az Ősi-Dong-ér medrébe történő vízkivételt.

5. állomás: Ős-Dong-ér meder

Az érintett területek tulajdonosainak hozzájárulása esetén lehetséges engedélyeztetni a vízkivételt a Dong-érből lehetséges szivornya vagy egy áteresz létesítésével, amellyel kb. 30 hektáros terület részbeni árasztása válna lehetővé.

6. állomás: Büdös-széki főcsatorna torkolatai zsilip

Összesen 11 műtárgy felújítása/létesítése valósult meg a KNPI beruházásában a vízkormányzás korszerűsítése, illetve a táji vízviszatarthatás érdekében. A másfél hónapos árasztás 130 hektár vízborítást eredményezett a kb. 2000 hektár területű pusztában.

7. állomás:

A 7. állomás bejárása az időjárásra való tekintettel elmaradt, azonban a terület mellett elhaladva a pusztán megfigyelhettük a sikeres árasztás által létrejött vizes élőhelyeket.

8. állomás: Vesszős-szék és Hatvani-csatak

Az árasztás legnagyobb kiterjedésű eredménye a két szikes tó vize, azonban fontos, hogy a vízkormányzás is szerves része legyen a területkezelésnek, mert víz nélkül nem lehet természetvédelmet folytatni.

A bejárás végeztével kiemeltük az elhangzott ötletek és lehetőségek operatív teendőkre fordításának fontosságát és javasoltuk, hogy az egyesület derítse fel a pályázati lehetőségeket. Az ATIVIZIG felajánlja a segítségét a baksi Ős-Dongér

meder hosszú távú vízkivételéhez szükséges áteresz műszaki paramétereinek kidolgozásában és felmérésében. Továbbá jeleztük, hogy a felállított ideiglenes műtárgyak és a hozzá tartozó infrastruktúrák őrzésére a helyi szervezetek, vadászok és önkormányzatok összefogása javasolt, hogy hosszútávon is üzemképes maradjon a vízviszatarthatás és vízkormányzás.

Dr. Kozák Péter
fotó: Dr. Kozák Péter

jellemzően kukorica-, szója- és gabonatermelés zajlik nagybirtok rendszerben, nagyüzemi módszerekkel. A vízkivétellel kapcsolatban a baksi gazdakör kifejezte az érdeklődését.

3. állomás: Dong-ér árvízkapu

Biztonsági szempontból fontos a korszerű védmű, az árvízkapu, illetve a víz kormányzásának és a Dong-ér vízszintjének is meghatározója lehet.

4. állomás: Benedeki-zsilip

A zsilip már nem korszerű, de még jó szolgálatot tesz a Dong-ér vízszintjének meghatározásában,

A Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály hírei

Osztályunk feladatköre igen szerteágazó, melyek közül az alábbiakat emelném ki:

- energetikai feladatok;
- épületüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok;
- tisztítószer, védekezési ruházatok beszerzése és rendezvények lebonyolításában való részvétel;
- munkahelyi és úti balesetek, illetve munkavédelemmel és tűzvédelemmel, épületbiztosítással kapcsolatos feladatok;
- az ATIVIZIG által üzemeltetett gépjárművekkel kapcsolatosan elvégzett feladatok;
- portaszolgálat és épülettakarítással kapcsolatosan végrehajtott feladatok.

A következőkben a fenti bontásban bemutatam az egyes feladatkörök irányításával megbízott kollégák elmúlt negyedévben végzett tevékenységét.

MIKLÓS László

osztályvezető, Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály
2006 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja, szervezi, irányítja és ellenőrzi a Vagyon-gazdálkodási és Üzemeltetési Osztály tevékenységét
- munkavédelmi vezetőként feladata a munkavédelmi és tűzvédelmi feladatok szervezése, felügyelete, koordinálása, irányítása
- kezdeményezi – a szakmai anyag előkészítésével, rendelkezésre bocsátásával – a munka-, és tűzvédelmet érintő szabályzatok és igazgatói utasítások kiadását, gondoskodik azok végrehajtásának megszervezéséről

ENERGETIKA

Az energiaválság negatív hatásainak csökkentése érdekében, több szinten történt intézkedés. Az örök

által bérlet épületeknél – őrházaknál stb. – keletkezett rezsicsökkentés érdekében a lehetséges mérőórák átírásra kerültek az örök nevére. Az irodaházak, műhelyek fogyasztását – villamosenergia, földgáz – a 2022. október 14-én jóváhagyott Energia megtakarítási intézkedési tervben meghatározott intézkedésekkel, szabályokkal sikerült csökkenteni. A megtett intézkedéseknek köszönhetően be tudtuk tartani az előírt minimum 18

Celsius fokot. Az esetleges reklamációkra osztályunk megpróbált mihamarabb reagálni és a problémát elhárítani. A kollégák türelmét és együttműködését ezúton is köszönjük!

Több okból kifolyólag számlakezelési nehézségek is adódtak, ezek megoldása részben sikerült, illetve kezeljük a problémás mérőhely státuszát.

Folyamatosan részt veszünk az ATIVIZIG működési területén folyamatban lévő projektek energetikai témát érintő kérdések megoldásában is.

MIJATOV István

főenergetikus,
Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály

2021 óta az ATIVIZIG munkatársa

- részt vesz az energiagazdálkodási, hatékonyságnövelési, energiamegtakarítási, energiaraționalizálási lehetőségek kidolgozásában, illetve ellenőrzi ezek megvalósulását
- javaslatot dolgoz ki korszerűsítési, fejlesztési témákban, illetve a tervjóvá hagyásokon az energiafelhasználás módjára, a biztonságos üzemeltetés figyelembe vételével

ÉPÜLETÜZEMELTETÉS

A VÜO feladatai közé tartozik több épület üzemeltetése úgy, mint:

- Irinyi J. u. 1. alatti irodaház;
- Stefánia 4. alatti irodaház;
- Cserzy M. u. 30/A alatti irodaház;
- Tápé Folyamos Telep kisegítő helyiségei;
- Rudolf Tanya;
- Vízügyi emlékhely.

Az Irinyi János utca 1. alatti irodaházban a kazánház területén kiépített – régi vasszerkezetes – kazánfűtő helyiség elbontásra került, a régi kapcsolószekrény helyiség pedig átalakításon ment keresztül. A földszinti ügyelet kialakítása is tovább folytatódott, mely során a folyosóra hidegburkolat került.

A Stefánia 4. alatti irodaházban a földszinten végeztek a kollégák festési munkákat, továbbá a kazánház villamosenergia ellátásának felújítása is megtörtént. Az épület homlokzatán meggyengült vakolatot kosaras kocs segítségével leszedték, illetve néhány megcsúszott cserép is visszahelyezésre került.

A Cserzy Mihály utca 30/A. alatti irodaház melléképületében selejtezési és lomtalanítási munkák kerültek végrehajtásra, mely során a felszabadult helyiség – raktár – betonosítása elkezdődött.

Március hónap végén a Tápé Folyamos Telep kisegítő helyiségeinél a téli leállás utáni kültéri vizes szerelvényeket újra üzembe helyezték, a kültéri padok és kan-

deláberek felújítása, festése elkezdődött, illetve a közlekedéshez szükséges salakanyag beszerzésre került.

A Rudolf Tanyán a beütemezett tavaszi karbantartásokon felül (kályhacsövek, ereszcsonna tisztítása, melléképületek karbantartása), a téli időszakban megsérült tető cserépjávitáson át a tűzifáról karbantartásán keresztül, a tűzifa bepakolását is elvégezték a kollégák.

A Vízügyi Múzeumnál az évek során az időjárásnak kitett tetőszerkezet több helyen megrongálódott, elöregedett cserepek, verébdesszák stb. cseréjét, javítását végeztük el.

GÓGÁN Sándor

**létesítményüzemeltető 1,
Vagyongazdálkodási
és Üzemeltetési Osztály
2022 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ részt vesz a tavaszi és őszi technikai szemlék tapasztalatait összefoglaló jegyzőkönyv elkészítésében
- ▶ ellátja az igazgatóság vagyonkezelésében lévő közúti gépjárművek üzemeltetésével, karbantartásával, javításával, szervizelésével kapcsolatos feladatokat, a járművek nyilvántartásával, adatszolgáltatással kapcsolatos teendőket

VÍZÜGYI MÚZEUM

A tavalyi évben kezdődő múzeumi épület felújítása során szükségesé vált a kiállított műtárgyak ideiglenes elhelyezése, amit a kollégák segítségével elvégeztünk. A kiállított műtárgyak ezen felül állagmegóvón is átestek. Elvégeztük az irattári raktárban tárolt régi kommunikációs eszközök, pld. telefonok stb. rendszerezését.

Kovácsné Makai Tímea

TISZTÍTÓSZER, VÉDEKEZÉSI RUHÁZATOK BESZERZÉSE ÉS RENDEZVÉNYEK LEBONYOLÍTÁSA

A VÜO elindította az idei évre szükséges tisztítószer igények felmérését és beszerzését. A tavalyi évben már elkezdtünk egyes vegyszereket környezetbarátabb tisztítószerre cserélni. Ezt a szemléletet az idei évben is folytatjuk.

Megkezdődött a védelmi és közalkalmazotti munkaruházatok 2023. évi beszerzése.

Az épületek üzemeltetésében lévő meghibásodott eszközök – pld. vízforraló, mikró, kézi szerszámok stb. – javítása, szükség esetén új eszközök beszer-

zés, illetve a munkavédelemmel és tűzvédelemmel kapcsolatos felszerelések – pld. jelzőszalag, figyelmeztető tábla, EU dobozok stb. – beszerzését, védőeszközök biztosítását is megkezdjük.

Biztosítottuk a megbeszélések, rendezvények, tárgyalások részére a termeket, berendezéseket, szükséges eszközöket és beszereztük az igényelt reprezentációs termékeket, pl.: ásványvíz, kávé, pogácsa, üdítő, szalvéta, virág stb.

A Sportcentrumban lehetőséget nyújtottunk céges és családi rendezvények számára étkezők, bogrács, sporteszközök előkészítése, gázpalack csere lehetőségek biztosításával.

SZÉLL Tamás

**gondnok 2, Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály
2017 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ kezeli és működteti a BüroOffice rendszerben a védekezési ruházatok nyilvántartását
- ▶ lebonyolítja a leltározást, valamint leltározási ütemtervet készít a készletekre, tárgyi eszközökre és selejtezési javaslatot tesz

MUNKAVÉDELEM ÉS TŰZVÉDELEM ÉPÜ- LETBIZTOSÍTÁS

2023 első negyedében 2 fő munkavállalóval történt munkahelyi baleset. Mindkét esetben 8 napon túl gyógyuló csonttöréses sérüléseket szenvedtek a kollégák.

Lezajlott a munkavédelmi képviselő választás, melynek eredményeképpen Greguss Zoltán, Széll Tamás és Miklós László kerültek megválasztásra. A szakaszmérnökségek és egységek belső tűzvédelmi felülvizsgálatát március 6-9. közötti időszakban végeztük el.

Káresemények tekintetében 2 esetben ablaktörés, valamint 1 esetben vihar okozta tetőszerkezet rongálódás történt, a biztosító felé jeleztük a káresemények.

CZAKÓ-PONTYIK Ágnes

**gondnok, Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ részt vesz a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatások szervezésében és lebonyolításában, a munka- és tűzvédelmi ellenőrzésekben
- ▶ javaslatot készít a munkavédelmi-tűzvédelmi fejlesztésekre, ellenőrzésekre

GÉPJÁRMŰ ÜZEMELTETÉS

A VÜO az egységekkel közösen végzi az igazgatóság üzemeltetésében lévő gépjárművek JKR rendszerének felügyeletét és kezelését, mely napi szinten ad feladatot: üzemanyag elszámolás, e-menetelek készítése stb. Havi feladatok közé tartozik az igazgatóság üzemeltetésében lévő gépjárművek üzemanyag elszámolása – az idei évben, már érintett bennünket, a tavalyi év üzemanyag és kilométer teljesítmények statisztikája és baleseti mérleg elkészítése –, a kulcsos gépjárművek szervizelése és üzemi biztonságának fenntartása. Az első negyedévben végrehajtásra került a tavalyi évben bérelt gépjárművek leadása, majd az új bérelt gépjárművek átvétele, szétosztása. Az OVF számára havi szinten történik az e-menetelekkel kapcsolatos jelentés összeállítása, megküldése. 2023. január 6-án az igazgatóság megkapta a 2022-ben a JKR-el kapcsolatos vizsgálat után megfogalmazott intézkedési tervet, az ebben foglaltak egy része már az első negyedévben teljesült, másik részének teljesítése folyamatban van.

Nemrégiben két új, segédmotoros kerékpár beüzemelését is elvégeztük, az Irinyi János utcai telephelyünkön. A két új jármű, az olcsó és gyors mobilitását fogja szolgálni az itt dolgozóknak.

PETHEŐ Gábor

**üzemfenntartási ügyintéző,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály
1995 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ ellátja az igazgatósági JKR (Járműkövető Rendszer) csoport-adminisztrátori feladatait, előkészíti és ellenőrzi a felügyelet alá tartozó igazgatósági JKR-be integrált járművek menetleveleit
- ▶ jelentést készít a gépkocsik kihasználtságáról, a meghibásodásokról, javításokról, a gépkocsikat aktuálisan vezető személyek kilitéről

PORTASZOLGÁLAT ÉS ÉPÜLETTAKARÍTÁS

A portaszolgálat folyamatosan – napi szinten – igyekszik elősegíteni a fontosabb információk átadását, kézbesítését az érintett kollégák felé. Az ügyfelek udvarias útbaigazítása, kapcsolása is a munkakör része, történjen ez személyesen, vagy telefonközponton keresztül. Adminisztratív feladataink ellátása során regisztráljuk és dokumentáljuk a személyi forgalmi naplót, az irodai kulcsok átadását és átvételét, a szolgálati esemény naplót, stb.

BALOGI Attila

**létesítményüzemeltető 1,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ mindenkor hatályos, portaszolgálati és biztonságtechnikai szabályzatban foglaltak szerint az épületbe történő be-, és kilépést ellenőrzi, a személyforgalmi naplót vezeti
- ▶ feladatát képezi az épület és környezetének folyamatos ellenőrzése, szükséges esetben az azonnali intézkedés

Vízhányó László erdészeti igazgató úrtól búcsúztunk

2023. február 13-án érkezett a szomorú hír, miszerint a DALERD Zrt. Csongrád-Csanád Vármegyei Erdészetének igazgatója, Vízhányó László előző napon, rövid súlyos betegség után 59. életévében elhunyt. Bár akik közelebbi munkakapcsolatban álltak vele, tudták, hogy előző év decembere óta egészségügyi gondokkal küzdött, mégis megdöbbentő és lesújtó volt szembesülni korai halálával.

Igazgatóságunk részéről elsősorban a területen, szakaszmérnökségeken dolgozó kollégáink ismerték és ápoltak vele közelebbi munkakapcsolatot, de az igazgatóság vezetőivel és egyes szakágazati osztályaival is együttműködött a kezelésünkben lévő erdőterületek fenntartási, erdőtervezési munkái során. Nyugodt és segítőkész természete, kompromisszumkészsége, szakmai felkészültsége és precizitása minden találkozás alkalmával megmutatkozott. Ezen sorok írásakor önkéntelenül is próbáltam felidézni első találkozásainkat, melyek 2009-re nyúltak vissza, amikor például a Szegedi Erdészet igazgatójaként kötetlen találkozót szervezett Ópusztaszeren a Szegedi Szakaszmérnökség őri állománya és az általa vezetett egység kerületvezető erdészeinek részére, elősegítve a korrekt munkakapcsolatot a területen dolgozó kollégák között, elsimítva a korábbi kisebb-nagyobb feszültségeket. Ezen törekvése sikerre vezetett, a kommunikáció és együttműködés érezhetően javult, erősödött a két szervezet között. A szakterületét érintő kérdéseink megoldására pedig mindig készséggel állt rendelkezésünkre.

Vízhányó László első és egyben utolsó munkahelye a DALERD Zrt. volt, 1993-2013 között a Szegedi Erdészetet, 2014. január 1-től pedig a Szegedi és az Ásotthalmi Erdészeteket irányította, mint Csongrád-Csanád Vármegyei erdészeti igazgató. Búcsúztatására 2023. február 23-án került sor Kiskunfélegyházán, ahol családja mellett nem csak az erdészek és erdészeti dolgozók, hanem a vele más területről kapcsolatban állók is nagy számban megjelentek, hogy leróják kegyeletüket, megerősítve ezáltal a tényt, hogy ismét egy értékes szakember távozott közülünk.

KOHN Sándor

**árvízvédelmi referens,
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási
Osztály
2009 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- ▶ közreműködik az igazgatóság működési területének vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében
- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási, egyéb felújítási feladatok, nagyobb volumenű fenntartási munkák műszaki előkészítéséről, műszaki tervezéséről vagy tervezettségéről

Víz Világnapi pályázat díjátadó

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezete idén is négy korosztály (óvoda, általános iskola alsó- és felső tagozat, és középiskola) részére hirdetett pályázatot a Víz Világnapjához kapcsolódóan.

Március 29-én rendeztük meg az alkotói pályázat díjátadó ünnepségét. Itt hirdettük ki a dobogós helyezést elért alkotásokat és adtuk át a szebbnél szebb alkotásokért járó ajándékokat.

A díjátadás előtt kolléganőnk, Szivoczka Krisztina vízminőség-védelmi referens tartott előadást a világnaphoz kapcsolódóan. Szó volt Földünk vízkészletének eloszlásáról, vizeink védelmének fontosságáról és a klímaváltozás súlyosságára is kitért Kriszta.

A gyerekek az előadás után egy kérdőív kitöltésével tesztelheték tudásukat az elhangzottakkal kapcsolatban.

Végül pedig egy jó hangulatú süteményezés mellett tudták a gyerekek, szülők és felkészítő tanárok átbeszélni a pályázat során szerzett élményeket és tapasztalatokat.

Kádár Gréta
fotók: Kovács Szilvia

I. korcsoport 1. helyezett
Bruckner Hédi

I. korcsoport 2. helyezett
Gál Jázmin Noémi

I. korcsoport 3. helyezett
Papp Lilla

II. korcsoport 1. helyezett
Balogi Tamara

II. korcsoport 2. helyezett
Fekete Fanni

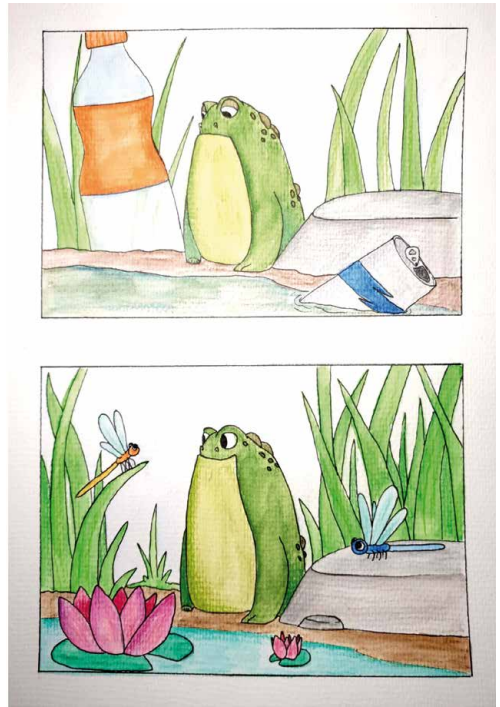
II. korcsoport 3. helyezett
Bihari Lara

III. korcsoport 1. helyezett
Sári Botond

IV. korcsoport 1. helyezett
Bondár Botond
- Utolsó pillanat

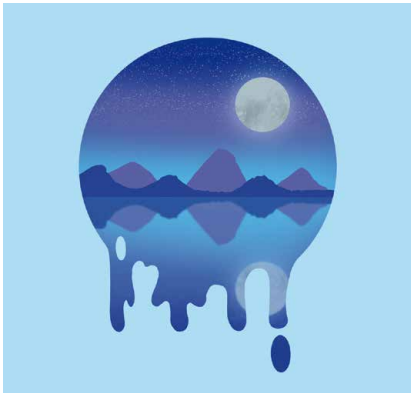
IV. korcsoport 2. helyezett
Kiss Nóra

III. korcsoport 2. helyezett
Kovács Léna

III. korcsoport 3. helyezett
Horváth Anna

IV. korcsoport 3. helyezett
Bálint Viktória

2023 VÁLTOZTASS MOST!

Műszaki átadás Mezőhegyesen

2023. március 21-én tartották a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. területén megvalósított üzemi öntözőrendszer vízi létesítményei és a hozzájuk kapcsolódó létesítmények kivitelezési munkáinak a műszaki átadás-átvételi eljárását.

A beruházás célja a meglévő 2.445 hektár nagyságú területen az 1990-es évek közepétől üzemelő öntözőrendszer öntözési kapacitásának emelése mellett a tevékenység korszerűbbé és hatékonyabbá tétele. Az öntözőrendszer fejlesztését az is indokolta, hogy az öntözést kiszolgáló berendezések műszakilag elhasználódtak, és a rendszert csak 100 mm/ha/év öntözővíz felhasználásra tervezték, mely a jelenlegi igényeknek és időjárási körülményeknek már nem felel meg.

A Nemzeti Öntözési Mintaprogram keretében 81 új öntözőberendezés került telepítésre 5.171 hektár nagyságú területen.

A tervezett fejlesztés öntözéstechnológiai alapelvei:

- az optimális öntözési kapacitás elérése a termelési cél megvalósításához az új, illetve a meglévő öntözött területeken is, a meglévő üzemi létesítmények (csatornák, nyomócsővezetékek, szivattyúk, villamosenergia ellátás) szükséges fejlesztésével;
- az egyidejűleg öntözött terület növelése a meglévő berendezett területeken belül az öntözőberendezések jelenlegi áttelepítési gyakorlatának megszüntetésével, illetve új öntözött területek bevonásával;
- az öntözési üzem költségeinek csökkentése víz- és energiatakarékos, távműködtetésre, központi irányításra is alkalmas berendezések (öntözőberendezések, szivattyúk) üzemével, illetve a meglévő, élettartamuk határára lévő berendezések helyett új berendezések telepítésével;
- a berendezett terület egyes területeirészein a precíziós gazdálkodáshoz alkalmazkodó precíziós öntözési technológia megvalósítása;
- az üzemi öntözőrendszer távirányítású, távfelügyeleti rendszerének megvalósítása;
- az állattartó telep hígtrágyájának szakszerű, a tápanyag-gazdálkodáshoz illeszkedő öntözéses elhelyezése az öntözőrendszer berendezett területén belüli kijelölt táblákon.

A beruházással megteremthetők az intenzív növénytermesztés feltételei. A fő növénynek számító hibrid kukorica mellett egyéb növénykultúrák öntözése valósulhat meg a legkedvezőbb

üzemeltetési feltételeket biztosító center pivot és csatornás lineár öntözőberendezésekkel. Az egyidejűleg öntözhető terület növelésével a növénytermesztés képes kiszolgálni a robotizált tehenészet tömegtakarmány igényét is.

Az új öntözőrendszer előnye a jól automatizálhatóság, ami által víz- és energiatakarékosabbá válhat az öntözés, illetve optimalizálhatóvá a szivattyútelepek üzemeltetése.

A fejlesztésnek köszönhetően csökkenhetnek az öntözés költségei és javulhat a kiöntözött víz-mennyiség aránya is.

A BERUHÁZÁS FŐ SZÁMAI

Gépbeszerzés:

- 9 db lineár öntözőberendezés
- 31 db Center Pivot
- 39 db Center Pivot Corner karral
- 2 db Center Pivot VRI-val.

Építés:

- 65,268 km nyomóvezeték
- 4,977 km beton burkolattal ellátott nyíltszelvényű csatorna
- 4 db nyomásközpont
- 500 m³ úrtartalmú hígtrágya keverő és tároló műtárgy

Az üzemi rendszer optimális üzemeléséhez szükséges a meglévő vízellátó rendszer kapacitásának növelése is. Az Apátfalva-Mezőhegyesi vízellátó főművi rendszer fejlesztése az OVF megbízása alapján a VIZITERV Environ Kft. tervei szerint valósulhat meg a következő években.

VERSEGI László

szakasz mérnök,
Hódmezővásárhelyi
Szakasz mérnökség

1990 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetéke alatt álló szervezeti egység és őrsemélyzet munkáját
- koordinálja a szakasz mérnökség számviteli, pénzügyi, munkaügyi, igazgatási, anyaggazdálkodási és ingatlan-nyilvántartási feladatait
- részt vesz az igazgatóság mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatainak előkészítésében, végrehajtásában és elszámolásában, valamint az üzemeltetésben

Szillér-Baktó-Fertői főcsatorna káros visszaduzzasztásának megszüntetése

Beavatkozás előtt

A Szegedi Szakasz mérnökség híreit a bemutatkozásommal szeretném kezdeni. Tóth Péter vagyok, korábban a Vízrendezési és Öntözési Osztály területi ügyintézőjeként dolgoztam. 2022. augusztusában a szakasz mérnök-helyettesi pozíciót Igazgató Úr felkérésére fogadtam el, január 1-től pedig kinevezett helyettesként dolgozom a Folyamos telepen.

A Modern Városok Program keretében kb. 10 km hosszúságban csatornarekonstrukciós projekt megvalósítása történik Szeged határában, ezzel párhuzamosan pedig 27 db termálkút és a hozzájuk kapcsolódó termál fűtőrendszerek létesítése zajlik a városban.

A beavatkozással érintett 6 db csatornáról és a város belterületén jelentős részéről, a keletkező termálvizek, csapadékvizek csak a Szillér-Baktó-Fertői főcsatorna irányába vezethetők. Azonban a főcsatorna Baktó, Petőfitelep és Tápé területén növényzettel sűrűn benőtt, a kertek, lakóházak közötti kis helyen helyezkedik el. Évtizedes probléma a belterületi belvízcsatorna jó karban tartása, fenntartógépekkel szinte lehetetlen a fenntartása.

Januárban és februárban az érintett belvízrendszerben összegyülekező vizek már a főcsatorna teljes kapacitását elfoglalták. Mindenképpen beavatkozásra volt szükség annak érdekében, hogy a termálvizek a lehető leghamarabb a torkolathoz jussanak. A víz továbbvezetését a Tisza árhullámai is befolyásolták, ezért ebben a helyzetben a Tápéi szivattyútelep fokozatban történő működtetése jelentett megoldást.

További alternatívák keresése érdekében, szakasz mérnökségünk a szűk keresztmetszetek felmérését végezte el, majd az FHSZ segítségével megvizsgálta a gépi fenntartás lehetőségét. Sajnos a főcsatorna adottságai nem tették lehetővé a mederben történő úszó nádvágóval és a partról végezhető kosaras kaszával történő mederfenntartást sem.

Szerencsére ebben az időszakban csapadék nem hullott a területen, így további vízszint

Beavatkozás után

emelkedést nem tapasztaltunk, de az őr kollégák szerencsétlenségére az idei tél éppen azon a héten volt, amikor a kézi fenntartást megszerveztük.

Február 6-12. között a -10°C-os fagyos időben, a Göndör sorral párhuzamosan, kb. 130 m hosszú szakaszon, az előző viharos időszakokban bedőlt fákat távolítottuk el a főcsatorna medréből, valamint a lakossági hulladékból képződött medertorlaszok kerültek elszállításra.

A gátőr kollégák motoros fűrészekkel a csatorna jobb partján aprították a félig, vagy teljesen kidőlt fákat, a mederből csónak segítségével távolították el a bedőlt törzseket, az FHSZ gépei pedig a csatorna bal partján segítették a kézi fakivágást. Közfoglalkoztatottjaink is aktív részesei voltak a munkavégzésnek.

A munkavégzés sikeres volt a fent látható képek alapján. Szakasz mérnökségünk saját keretein belül végzett fenntartó munkája kb. 15 liter forró tea és némi gázolaj elfogyasztásába került.

A tél beálltát pedig jól bizonyítja, hogy egyik munkanapról a másikra a kivágott fa egy része eltűnt a csatorna partjáról, így a gátőr kollégák összesen 2 m³ fát vételeztek be az őrházakba.

Fotók: Zimányi-Kovács Ferenc

TÓTH Péter

szakasz mérnök-helyettes,
Szegedi Szakasz mérnökség
2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ellátja a szakasz mérnök helyettesi feladatokat, kiadja és ellenőrzi a munkafeladatok teljesülését
- elbírálja az ár-, és belvízvédelmi, öntözési és erdészeti szakterületen a beosztott ügyintézők által kidolgozott javaslatokat, illetve koordinálja annak végrehajtását
- az ISO minőségirányítási rendszerben meghatározott eljárási rend szerint a naponta jelentendő adatokat rendszeresen fogadja és ellenőrzi

Sérült csatornaszakasz helyreállítása

A Ferencszállási tápcsatorna csillapító medence utáni csatornaszakasz mederburkolatának renoválása

Az elmúlt évtizedek alatt a Ferencszállási tápcsatorna végszelvényének meder- és rézsűburkolatai jelentős károsodást szenvedtek. A turbulens vízmozgás hatására a mederfenék monolit beton burkolatai töredezett állapotúvá váltak, egyes részein a vízmozgás a töredezett betonrészeket tovább szállította és megkezdődött a mederfenék erodálása. Ugyanezen szakaszon a 40x40-es betonlapokból megépített rézsűburkolat is megrongálódott. Több helyen a rézsűburkolatot az erőteljes vízmozgás kimozdította helyéről és azt néhány méteren belül töredezett állapotban találtuk meg. A hiányossá vált rézsűburkolat a helyéről elmozdult burkolatrészek hatására dominószerűen tovább rongálódott és a rézsűben is kiüregelődések keletkeztek. A mintegy 30 m hosszú szakaszon a helyreállítási munka mindeképpen szükségessé vált.

Ferencszállási tápcsatorna
- Előkészítő munka

Ferencszállási tápcsatorna
- Betonozás

A helyreállítás feltétlenül az öntözési szezon megkezdése előtt volt esedékes, mivel azt üzemelő rendszer esetében csak jelentős többletköltséggel és a csatorna ideiglenes mederáthelyezésével lehetett volna végrehajtani. Tekintettel arra, hogy vállalkozói munkára az idő rövidsége miatt nem volt lehetőségünk, így magunknak kellett a kivitelezést megszervezni és végrehajtani.

Március második felében adódott egy olyan időjárási helyzet, amely lehetőséget adott arra, hogy gyors munkával még az előrejelzett csapadéktervékenység előtt a helyreállítást megkezdhesük.

A munkálatokat a torontáli belvízvédelmi szakasz őrivel és a szakasz mérnökségünk állományába tartozó technikus kollégák bevonásával kezdtük meg. A betonozási munkáknál az MBSZ kőműves szakmunkásával erősítettük meg a csapatot. A kivitelezés kézi munkáinál és durva tereprendezési munkáknál az FHSZ hidraulikus kotrógépe volt segítségünk. A szükséges beton mixerautóval Makóról érkezett a munkaterületre.

Előkészítő munkaként az adott csatornaszakaszt víztelenítettük, a burkolatrészeket megtisztítottuk és ezek után a sérült burkolatokat feltártuk. A víz által elszállított burkolatokból a még felhasználhatókat a sérült részekhez deponáltuk. Tükrökészítés után a 40x40-es betonlapokat visszahelyeztük, betonvassal helyzetüket rögzítettük. A rézsű helyreállítás után a fenékburkolatot 10 cm vastag síkhá-

lóval erősített monolit betonból készítettük. Egyes helyeken hiányzott a betonlapoknál a lezáró fog, melyeket pótoltuk.

A végzett munka önkritikus értékelése: Kicsit görbére, kicsit hullámosra sikerült, de mi csináltuk! A víz zökkenőmentesen tovább tud folyni még így is, gyakorlatban ez problémát nem jelent.

A csapat összetartását mutatja, hogy Bús János gátbiztos kollégánk a betonozási munkák befejezése után meghívta a csapatot a helyszínen általa bográcsban főzött birkapörköltre. Persze így egy birkájával kevesebb maradt. Öröm volt számára, hogy mindenki dicsérte főztjét és jóízűen elfogyott a bográcsnyi pörkölt.

Köszönöm közreműködő kollégáimnak a becsületes hozzáállást és a végzett munkájukat.

SÁGI János

szakasz mérnök,
Szegedi Szakasz mérnökség
1985 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység munkáját
- ▶ koordinálja a működési területén más szervezet által végzett beruházási, fenntartási, kivitelezési munkákat, elvégzi a műszaki ellenőrzést
- ▶ figyelemmel kíséri az igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő vízügyi létesítmények állapotát, javaslatot tesz a fenntartási feladatok végrehajtására

Hírek a Szentesi Szakasz mérnökségről

A Szentesi Szakasz mérnökség igen mozgalmas negyedévet tudhat maga mögött.

Januárban kiküldésre kerültek a 2023-as öntözési időnyre vonatkozó vízigénybejelentő lapok. A Szentesi VGT partnereivel együtt 58 partner-től érkeztek be vízigények. A tavalyi aszályos év után nem meglepő, hogy alig akadt olyan, aki ne kérte volna a vízjogi engedélyben szereplő maximális vízmennyiséget.

Március hónapban elkészültek a mezőgazdasági vízszolgáltatási szerződések is, amelyeket megkaptak az öntözőpartnerek aláírásra. Az aláírt szerződések visszajuttatása folyamatban van.

Alsócsordajárásai lecsapoló csatorna
irányított fúrással történő keresztezése

A jelenlegi csapadékos időjárásnak köszönhetően egyelőre öntözővíz igény alig jelentkezik. Viszont az öntözési időnyre szükség lenne a kettős működésű (belvízvezető és öntözővíz szállító funkciójú) csatornák, mint a Kurca-főcsatorna, Kórógy-ér, Mágocs-ér, Veker-ér vizét frissíteni, amelyek tisztított szenny- és termálvízzel terheltek. Azonban az átöblítést a Tisza folyó folyamatosan magas – gravitációs kivezetést ellehetetlenítő – vízállása miatt csak szivattyú üzemeltetésével lehetne kivitelezni, ami nagy többletköltséget jelentene. Így a vízcseré csak szakaszosan történik a medrekben.

A mögöttünk álló hónapokban szakasz mérnökségünkön a következő szakfelügyeleket látták el kollégáink:

- 4405 jelű Derekegyháza-Nagymágocs-Székkutas út 0+000-15+821 km szelvények közötti szakaszának felújítása, amely több csatornánkat érinti;
- 4405 jelű útmenti kábelkiváltás, amely érinti a kezelésünkben lévő Kétkő régi ágat és Kétkői főcsatornát;

- Kórógy-ér 8+560 km szelvényben megvalósuló új öntözővízkivétel;
- az Alsócsordajárásai lecsapoló csatorna irányított fúrással történő keresztezése elektromos termelői földkábellel új napelempark építése miatt.

Február végén, illetve március elején ismét elérkezett a közfoglalkoztatási programváltás is. Az új programban – ami most csak 6 hónap – eddig mindössze 38 fő jelentkezett munkavégzésre.

Március 22-én megemlékeztünk a Víz Világnapjáról, amelyre az idei évben is rajzpályázatot hirdettek óvodások és iskolások részére. Abban a megtiszteltetésben részesülhettem, hogy engem is felkértek zsűritagnak. Közel állt a szívemhez a feladat, mivel én is sok rajzversenyen vettem részt gyerekkoromban. Izgalmas kihívás volt most a másik oldalról kivenni a része-

Horváth Anna rajza

met a versenyből. Nagyszerű volt látni, hogy a gyerekek milyen kreatívan valószínűzték meg a saját elképzeléseiket a téma kapcsán. A maga módján minden rajz különleges volt, azonban sajnos csak 3 főt választhatunk ki minden korosztályból. Személyes kedvencem Horváth Anna rajza volt.

PITI Alexandra Gréta

közfoglalkoztatási ügyintéző,
Szentesi Szakasz mérnökség
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ a szakasz mérnökségen dolgozó közfoglalkoztatotti létszám adminisztratív munkájában közreműködik, azt felügyeli, ellenőrzi
- ▶ kontrollálja a közfoglalkoztatással kapcsolatos költségterítések elszámolását
- ▶ részt vesz a portaszolgálati feladatok ellátásában

Fenntartógép és Hajózási Szolgálat

Az ATIVIZIG FHSZ működésében minden évben az év eleje – és az év vége – a vízen a jégvédekezési készütségről, szárazon a fenntartógépeink javításáról, karbantartásáról szól. Ez idén sem volt máshogy, 2022. december 15-én 6:00 órától I. fokú jégvédekezési készütség lett elrendelve a Jégvirág V és a Jégtörő IV hajókra, ami készütség 2023. február 21. 06:00 óráig tartott. Az I. fokú készütséghez a megfelelő személyzet az FHSZ kötelékében rendelkezésre áll, munkájukat az előírtaknak megfelelően el is végezték.

Szárazföldi gépeink karbantartása is folyamatos volt. Ami egyébként évről-évre nagyobb „falat”, ahogy a géppark idősödik és a javításra fordítható időszak csökken, hiszen idén már februárban elkezdjük – igaz szakaszokban – csatornáink tisztítását, felkészülve az öntözési szezonra.

A gépkezelői állomány stabil, szerencsére sok a „rég motoros”, akiknek helyismeretét, gépkezelői tudását nehezen lehetne pótolni.

Jeges vízben kosaras kaszálás

2023. január–március hónapokra az FHSZ háza tájáról az a legnagyobb hír, hogy nincs hír.

Tesszük, amit minden évben ilyenkor szoktunk.

NÉMETH György
szolgálatvezető,
Fenntartógép és Hajózási Szolgálat
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja, ellenőrzi a Szolgálat feladatait, tevékenységét
- gondoskodik a Szolgálat kezelésében lévő gépek üzemeltetéséről, üzemképes állapotban való tartásáról
- ellenőrzi, irányítja az igazgatósági hajók üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat

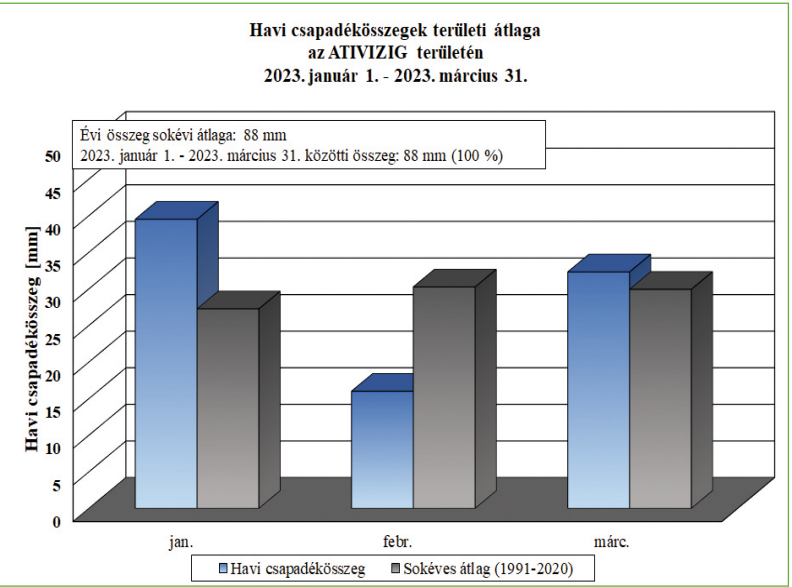
Hidrológiai összefoglaló a 2023.01.01.-03.31. közötti időszakról

CSAPADÉK

Az idei év kezdetétől a lehullott csapadék mennyisége a 3 hónap összegét tekintve megegyezett az azonos időszaki átlaggal: 88 mm hullott igazgatóságunk területén.

Január során az előző két hónaphoz hasonlóan csapadéktöbbletet tapasztaltunk a havi átlaghoz képest. A sokéves havi mennyiség másfélszerese, 39,5 mm hullott területi átlagban. Az első dekád végén hullott a hónapban észlelt csapadékmennyiség egy harmada, 14,9 mm. A második dekád során ennél is több, 22,2 mm esett, a harmadik dekád ennél jóval szárazabbnak bizonyult, mindösszesen 2,3 mm-t regisztráltunk.

Februárban a novembertől tartó csapadéktöbblet megszűnt, mindössze 16 mm, az ilyenkor megszokott összeg 53%-a hullott területi átlagban. Az első dekád elején és az utolsó dekádban jelentkezett a havi csapadék döntő része, a hónap többi része szárazabbnak bizonyult. Az első dekádban 7,2 mm, az utolsóban 8,7 mm esett.

Márciusban változóan csapadékos időjárásban volt részünk, a dekádok közepén jelentkeztek a csapadékesemények, a köztük lévő időszakokban pedig szárazság uralkodott. Az előző hónaphoz képest csökkent a vízhiány, az ilyenkor szokásos érték

108%-a, 32,3 mm hullott március során. Az első dekád során 12,3 mm-t regisztráltunk, a második dekádban 7,2 mm-t, a harmadikban pedig 12,8 mm-t.

Területi eloszlás tekintetében a Dél-Tisza-völgy menti relatív csapadékhiány, illetve a nyugati és keleti peremvidékek viszonylagos csapadéktöbblete jellemezte időjárásunkat. A helyi maximumot, 128,8 mm-t Mezőkovácsháza környezetében regisztráltuk, a minimum érték, 49,9 mm a csongrádi gátórháznál hullott.

A Tisza vízgyűjtőjén az ATIVIZIG területéhez hasonló időbeli eloszlást figyelhattunk meg, azonban ennél nagyobb volt a csapadékhajlam, a 3 havi átlag másfélszerese, 164 mm esett.

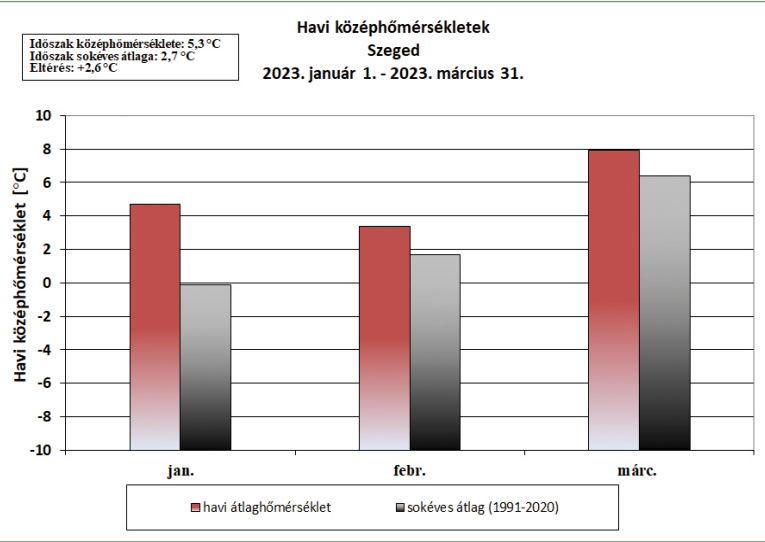
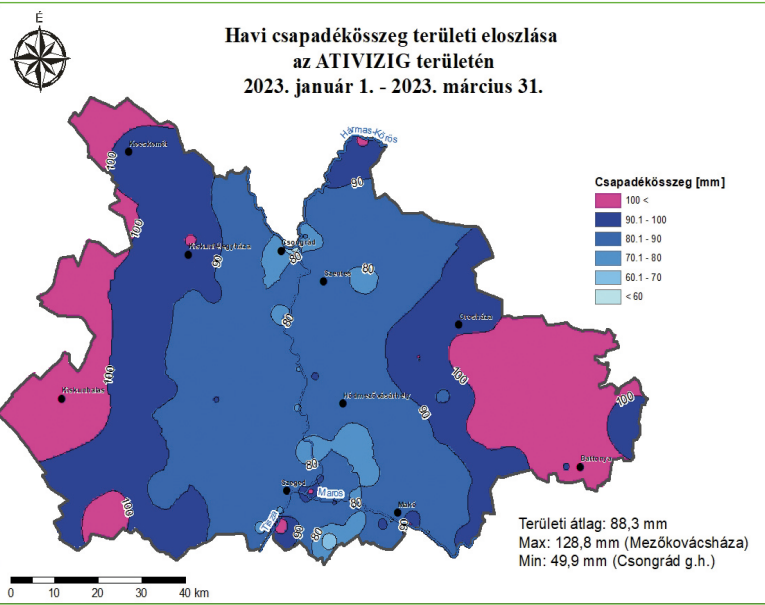
HŐMÉRSÉKLET

A 2023-as év az átlagnál jóval melegebben indult, 4,7°C-ot mértünk, ami rendkívüli módon, 4,8°C-kal haladta meg a sokévi értéket. A teljes hónap során a dekádmáximomok fölött alakultak a maximum értékek, a minimumhőmérséklet is az esetek többségében meghaladta a sokévi mért maximumokat. Jól igazolja az átlagnál nagyságrendekkel melegebb időjárást, hogy mindössze 5 fagyos napot regisztráltunk ($T_{min} \leq 0^{\circ}C$). A havi maximum 15,1°C volt elsőjén, a minimumot, -2,3 °C-ot 29-én regisztráltuk.

Februárban szintén az átlagnál melegebbek voltak a mért értékek, azonban januárhoz képest kisebb mértékben, 1,7°C-kal magasabb átlaghőmérsékletet mértünk. A hónap eleje az átlagnál melegebben indult, majd az első dekád végére fokozatos lehűlés történt. Ekkor mértük a havi minimumot, -9,6°C-ot, 9-én. A második dekád kezdetétől a harmadik dekád közepéig fokozatos melegedést tapasztaltunk, a napi maximumok a sokévi átlag fölött alakultak. A hónap végén, 25-étől kezdődően hidegfront érkezett, a mért értékek a hónap elejéhez hasonlóan a dekádmáximomoknál alacsonyabbaknak bizonyultak. A harmadik dekád elején, 21-én mértük a havi maximumot, 18°C-ot. Február során az előző hónaphoz képest többet, 18 fagyos napot ($T_{min} \leq 0^{\circ}C$) észleltünk.

Szegeden a márciusi átlaghőmérséklet 7,9°C volt, ami 1,5°C-kal haladta meg az ilyenkor szokásos hőmérsékletet. A hónap eleje átlagos hőmérsékletűnek bizonyult, az első dekád végén viszont melegedés történt. A második dekád hűvösen indult, majd egy átmeneti erősebb lehűlés után a dekád végére ismét melegebb időjárás köszöntött be. Ebben az időszakban, 16-án mértük a havi minimumot, -3,7°C-ot. Az utolsó dekádban a hó végi időszakot kivéve az átlagnál jóval melegebb időjárást tapasztaltunk. Ekkor mértük a havi maximumot, 23,5°C-ot 24-én.

Március során 9 fagyos napot ($T_{min} \leq 0^{\circ}C$) észleltünk.

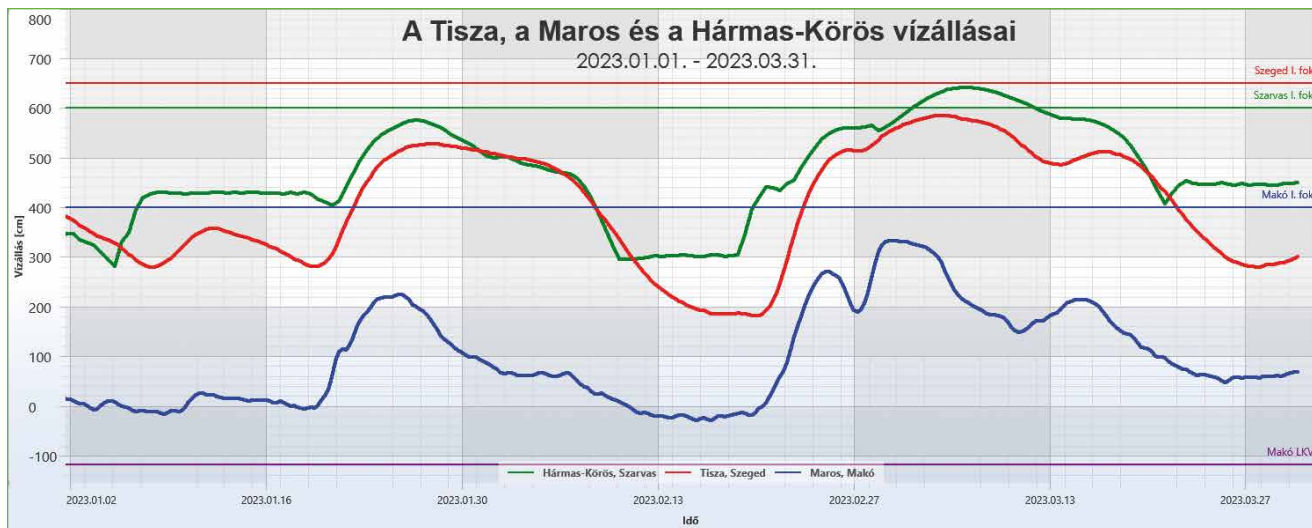
HÓ

A Tisza Szegedhez tartozó vízgyűjtőjén tavaly decemberben kezdett el felhalmozódni a hó, azonban a tél során jelentős hóvízkészlet nem akumulálódott. A hóban tárolt vízkészlet maximumát február közepén érte el, viszont ekkor sem érte el a sokéves átlag felét; 1,3 km³ volt jelen a vízgyűjtőn, ami 43%-ot jelentett az ilyenkor megszokotthoz képest.

Az ATIVIZIG területén jelentős és tartós hóborítás nem alakult ki a hidrológiai év kezdete óta. Decemberben, a második dekád közepén, 2 nap során jelentettek hóleplet szakaszmérnökségeink területéről. Januárban, a harmadik dekád közepén, 2 napon jelentettek hóleplet és hófoltot a szegedi szakaszmérnökség területéről. Február utolsó napján még jelentettek hófoltot és hóleplet mind a négy szakaszmérnökségünk működési területén.

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

Januárban a hónapot megelőző időszakban és a hónap során a Tisza vízgyűjtő magasabb szintjeire hullott csapadékmennyiségnek köszönhetően a felszíni vízbevitel nőtt, így a vízjáték is változatosabbá vált, azonban készütségi szintet egyik folyónkon sem ért el a vízállások. A Tiszán az első dekád végéig apadást regisztráltunk, majd a második dekád

közepi átmeneti áradást, majd apadást követően a harmadik dekádtól kezdődően intenzívebb vízszint-növekedés történt, ami a hónap végéig kitartott. A Maroson a Tiszához hasonló, ám kisebb mértékű vízjátékot figyelhattunk meg, míg a Hármas-Körös a hónap legnagyobb részében a békésszentandrási duzzasztás hatása alatt állt.

Február során folytatódott az átlagnál magasabb vízjárás folyószakaszainkon. A Tiszán a második dekád végéig apadást regisztráltunk, majd a harmadik dekádtól kezdődően intenzívebb vízszintnövekedés történt, ami a hónap végéig kitartott. A Maroson az előző hónapban már tapasztalt, Tiszáéhoz hasonló vízjárás volt jelen. A Hármas-Körös Szarvasnál az első dekád végéig apadt, majd átmenetileg békésszentandráson visszaállításra került a duzzasztási szint. A második dekád végétől ismét áradást regisztráltunk, ami a hónap végéig jelen volt.

Márciusban tovább fokozódott az átlagnál magasabb vízjárás folyóinkon a vízgyűjtőre hulló csapadékmennyiségek miatt. A Tiszán a február közepétől melegebbre forduló időjárás és a vízgyűjtő magasabb részeit érintő áztató esők együttes jelenlétéből kifolyólag a vízszintek a hónap elején már jóval az átlag fölött alakultak. A szegedi szelvényben a hó elején I. fokot megközelítő vízállások jelentkeztek, a folyó 5-én tetőzött 585 cm-rel (I. fok: 650 cm). A hónap későbbi részében lassú apadás vette kezdetét, a hó közepén átmeneti áradással megszakítva. Az utolsó dekádban a vízállások ismét lassú emelkedésnek indultak.

A Maroson a Tiszához hasonló, de annál kisebb mértékű vízjátékot figyelhattunk meg. A február végi áradás eredményeként a meder telítettség közeli állapotba került. A hó későbbi részében kisebb átmeneti áradásokkal megszakított lassú apadás történt. A havi maximumot, 331 cm-t 1-jén mértük.

A Hármas-Körös Szarvasnál szintén a korábbi februári csapadéktevékenységek és előzetes árhullámok által volt befolyásolva, így az újabb árhullám érkezésével I. fokú készültség volt érvényben 2023.03.03. 10:00 órától 2023.03.10. 18:00 óráig. Ezt követően a hónap végéig lassú apadást regisztr-

ráltunk, 21-től pedig a békésszentandrási duzzasztás alakította ismét a vízszinteket. A legmagasabb vízállás az árhullám tetőzésekor, 7-én mértük, 642 cm-t (I. fok: 600 cm).

JÉG

Működési területünkön a 2022-23-as jégészlelési szezonban jégjelenség nem volt tapasztalható.

TALAJNEDVESSÉG

A talaj felső rétegei az előző év végi és 2023. év eleji csapadékos időjárásnak köszönhetően telített állapotban voltak, azonban az időjárás szárazabbá válásával februárra és márciusra 50-60%-ra csökkent a 0-20 cm-es réteg nedvességtartalma. A középső, 20-50 cm-es réteg januárban és februárban telített állapotot mutatott, március végére 70% nedvességtartalom körül ingadozott. A legalsó, 50-100 cm réteg mindhárom hónap során telített állapotot mutatott.

TALAJVÍZJÁRÁS

Januárban a megelőző időszak csapadékos időjárásból kifolyólag a talajvízszintek stagnálást, illetve helyenként 10-20 cm-es süllyedést mutattak, ami tendencia februárban némileg mérséklődött. Márciusban az északkeleti területeken már 5-10 cm süllyedés jelentkezett, azonban délen még 20-50 cm emelkedést regisztráltunk.

Területileg a déli részeken mértük a legnagyobb emelkedést, 40-80 cm-t, a legkevésbé a Tiszától keletre fekvő térségek talajvízszintjei emelkedtek, helyenként 10-20 cm süllyedés is előfordult.

A nyugóvízszint igazgatóságunk területén 3-6 méter mélyen fekvő az időszak során, a monitoring kutakban az időszak egészében a sokéves átlag alatti vízszintek voltak mérhetők.

BELVÍZHELYZET

Az ATIVIZIG területén az előző év végén és az idei év elején tapasztalt csapadéktevékenységek nyomán a befogadók vízszintje megnőtt, így jelenleg a 11.01., 11.02., 11.05., 11.08. belvízvédelmi szakaszokon I. fokú készültség állt fenn.

ELŐREJELZÉS

Az Országos Meteorológiai Szolgálat április 11-én kiadott hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló május, június és július átlagos hőmérsékletű és átlagosan csapadékos lesz.

A hosszú távú előrejelzés alapján egy késő tavaszi, nyár eleji bővízű időszak kialakulásának az esélye az átlagosnál kisebbnek nevezhető. Az árvédelmi szinteket megközelítő árhullám kialakulására az átlagosnál kisebb esély mutatkozik.

TURCSÁNYI Áron

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos napi gyorsadat-forgalom lebonyolításában
- ▶ közreműködik a vízrajzi távmérőrendszer üzemeltetésében, a regisztráló és kommunikációs szoftver folyamatos működtetésében
- ▶ ellátja a vízrajzi mérések végzésével és feldolgozásával kapcsolatos feladatokat

Évkezdő látogatás a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál

Igazgatóságunk jelentős létszámú és tevékenységű szervezeti egysége a Műszaki Biztonsági Szolgálat, röviden az MBSZ. A természet ritmusát követik itt is a feladatok, amelyek az év elejétől a tavasz kezdetéig általában hasonló tartalommal bonyolódnak, most sincs ez másként.

A téli csapadékokból képződő belvíz több-kevesebb védekezési feladatot ad a szivattyútelepeknél, az öntözési szezonra történő felkészülés jegyében javítási feladatok bonyolódnak, mindezek közben zajlanak a projektes beruházások és persze az adminisztrációs tevékenység is napi feladatokat ad a munkatársaknak.

A következőkben szakterületek alapján adunk betekintést mindennapjaink eseményeibe.

A BELVÍZVÉDEKEZÉS RÉSZTVEVŐI JELENTIK

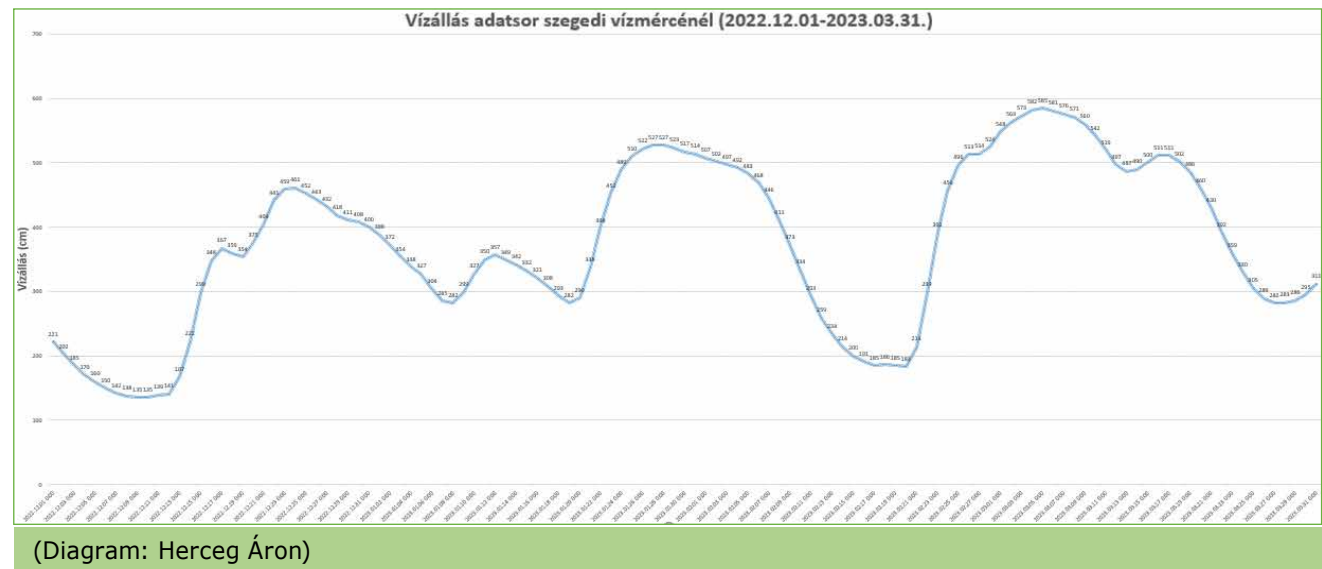
Az elmúlt hónapokban a csapadéktevékenységek hatására a szivattyútelepekre érkező belvizek intenzitása megnövekedett, a Tisza folyó áradása mi-

att a gravitációs kivezetések lehetősége megszűnt, ezért 2022. december 16. napjával I. fokú belvízvédelmi készültség került elrendelésre az ATIVIZIG kezelésében lévő torkolati szivattyútelepek esetében. December hónapban a Táपीi, a Nagyfai és a Vidre-éri szivattyútelepeken, majd néhány napon belül az egyre emelkedő vízszint következtében már a Mindszenti és a Györpölési szivattyútelepeken is szükségessé vált a védekezés.

Január hónapban újabb szivattyútelepeken kellett elrendelni a belvízvédelmi készültséget: a Pusztai, a Békéssámsoni, a Székeséri, a Percsorai, a Veszszős I, a Lúdvári, a Dóc-Erzsébeti és a Mindszent-Elegei szivattyútelepeken.

Statisztikai oldalról vizsgálva 2022. december 16. – 2023. április 05. között a védekezés 111 napjánál tartunk, ezalatt a védekezésben részt vevő szivattyútelepek 6.696 órát üzemeltek és 16.296.492 m³ vizet emeltek át.

A vonaldiagram az utóbbi hónapok Tisza vízállásait szemlélteti. A Tiszán levonuló kisebb nagyobb ár-

(Diagram: Herceg Áron)

hullámok nem tették lehetővé a gravitálást a torkolati szivattyútelepeknél.

Az utóbbi 3 hónap tevékenységét a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál alapvetően a belvízi védekezés és az ehhez kapcsolódó üzemelési és adminisztrációs feladatok jellemezték, egészen március elejéig, amikor hivatalosan is kezdetét vette a 2023-as év öntözési idénye.

A meteorológia tavasz beköszöntével kettős feladat ellátása vált szükségessé, a Tisza továbbra is magas vízállása okán a belvízi védekezés megszüntetésére nem volt lehetőség, ezzel egyidőben azonban az Apátfalva-Mezőhegyes öntözőrendszerben hivatalosan is elindult az öntözővíz szolgáltatás biztosítása, melyhez az MBSZ és a Védelmi Osztag mind személyi mind technikai feltételeket biztosítva járul hozzá a teljes öntözési időszakban.

A LÉTESÍTMÉNYFELELŐS TÁJÉKOZTAT

A belvízi védekezés és a márciusban elindult öntözés mellett a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál a 2023-as év első negyedében a **Györpölési szivattyútelepnél** folytatódnak a korszerűsítések. Az itteni munkálatok magában foglalják a szivattyútelep gépészetének és vezérlésének korszerűsítését. Az árvízvédelmi töltést keresztező mélyvezetési cső bélelése, a vízdoldali kesilip és a mentett oldali elzárószerkezet cseréje megtörtént.

Györpölési szivattyútelep (Fotó: Molnár Róbert)

Az egyéb építőipari munkálatok az épületek felújítását célozták meg.

„Belvízbiztonság növelése a Dél-Alföldön: A Körtevényesi szivattyútelep átépítése - LOT1” című projekt keretében a **Körtevényesi szivattyútelep** újraépítése zajlik éppen. A szivattyútelep a Tisza bal partján található, a Kenyere-éri csatorna és a körtevényesi Tisza-holtág víztestjét kapcsolja össze. A több mint 60 éves szivattyútelep elbontásra került.

Az öntözési szezon megkezdése előtt néhány öntözésben résztvevő szivattyútelepnél is történtek javítások: medertakarítás és csappantyú javítás a Cservölgyi Fővízkivételnél, a Pitvarosi szivattyútelepnél térvilágító felszerelése, a Mezőhegyesi szivattyútelepnél villanyszerelési munkálatok.

Körtevényesi szivattyútelep (Fotó: Molnár Róbert)

A VÉDELMI OSZTAG TELEP VEZETŐJE MESÉLI

Az MBSZ-hez tartozó Védelmi Osztag telepén – rövidítve VO –, 26 kolléga dolgozik.

Itt található egy asztalos-, egy gépi forgácsoló-, egy autóvillamossági műhely, amelyeken a lakatosok, a hegesztők, a villanyszerelők és egyéb szerelők végzik az ár- és belvízi műtárgyaiknál a javításokat és a felújításokat. A telepen ezeken felül 4 darab kézi raktár található, a raktáracsarnok közel 100 darab szivattyúnak ad helyet. Itt vannak elhelyezve a mobil partfal elemei, a vízkárelhárítási felszerelések, a tartalék szivattyúk, az elzáró szerkezetek és más egyéb védekezésben szerepet játszó szerelvények, gépjárművek.

A VO telep építése az 1970-es években történt. Az ezidő tájt elültetett kis nyárfa csemeték terebélyes fákká váltak napjainkra. Némely példány törzse elérte a 60 cm átmérőt, magassága a 28 métert. A szelek erőssége is mintha megsokszorozódott volna az utóbbi években, lengetve jobbra-balra, dobálva, szaggatva az égis éő nyárfák ágait. Így a nyáron árnyékot adó hatalmas nyárfaktól el kellett búcsúzni. A lombhullás után kezdődött el a fák kivágása és feldarabolása, mely folytatódott 2023. január, február és március hónapokban is, ezzel jelentősen megváltoztatva a telep képét. A szépen sarangba rakott fák még utoljára meleget fognak adni a VO telep helyiségeinek. A helyükre várjuk az új facsemeték elültetését, melyek árnyékánál a következő generáció ATIVIZIGES dolgozói fognak tevékenykedni.

AZ ADMINISZTRATÍV ÜGYEKKE FOG LALKOZÓ KOLLÉGÁK JELENTIK

A 2023. évtől a Szegedi Szakasz mérnökség munkáját segítve az MBSZ pénztára állít ki bevételezési bizonylatot a töltésközeledési engedélyek kiadásához.

Sor került a belföldi kiküldetési utasítás és költségelszámolás nyomtatványon feltüntetett munkafolyamatok megnevezésének racionalizálására és egységesítésére.

A 2023-as öntözési szezonra felkészülve 6 db bérelt autó érkezett, megkönnyítve ezzel az öntözésben részt vevő kollégák munkáját.

A személyi állományt tekintve, jelenleg az MBSZ-nél 80 fő dolgozik. Idén 1 kollégával bővült az állományunk. Az év első negyedében senki nem vonult

Cservölgyi szivattyútelep (Fotó: Molnár Róbert)

nyugdíjba, viszont 1 nyugdíjas kollégától örökre elbúcsúztunk.

A közfoglalkoztatottak létszáma az MBSZ-nél 8 főre csökkent.

„SÉTA” A VIDRE-ÉRI SZIVATTYÚTELEPEN

A Tisza jobb parti árvízvédelmi töltés 67+637 tkm helyezkedik el a Vidre-éri szivattyútelep.

Feladata a Vidre-ér által összegyűjtött belvizeknek a Vidre-éri hullámtéri csatornába, a szivattyútelep I., II., III. sz. gépegységének üzemelésével – kedvező tiszai vízállás esetén gravitációs úton – a Tiszába juttatása.

Már az 1901-es években ezen a helyen egy gőzüzemű szivattyútelep biztosította a belvizek Tiszába juttatását. 1942-re a szivattyútelep teljesítménye kevésnek bizonyult, ennek okán 1 db diesel motor meghajtású, 0,6 m³/s teljesítményű szivattyút építettek be. 1970-ben kezdődött el a szivattyútelep korszerűsítése.

Az árvízvédelmi töltések közvetlen közelében, sokszor több kilométer távolságban a településektől találhatóak a torkolati szivattyútelepek. A Vidre-éri szivattyútelepen a védekezéshez szükséges nagy teljesítményű szivattyúk a gépházban vannak elhelyezve. A szivattyútelep üzemelését, gondozását, karbantartását a gépészek látják el. A távolság, az akár éjszaka is történő ár- és belvízi védekezések, szükségessé tették egy gépészlakás megépítését, amely a szolgálati idő alatt a gépészek (ideiglenes) otthonává válik. Szerencsére sok gépészünk nyugdíjas koráig tevékenykedik a szivattyútelepeken.

A Vidre-éren is hasonló a helyzet, a szolgálati idejének 31-ik éveiben jár Márton Krisztián, aki szülei nyomdokaiba lépve lett a munkatársunk. A vízgyűyes élet szépségeit, a szivattyútelep üzemeltetését, a telep környezetének gondozását osztja meg gépésztársával és feleségével Molnár Mónikával.

A Vidre-éri szivattyútelepen, távol a civilizáció zajától, békésen zajlik az élet. Ember és természet, virágok és fák, a vadvilág lakói jól megférnek egymás mellett az ártéri erdők szomszédságában.

Tavasza van. Az árvízvédelmi töltéseken végelláthatatlan virágtenger pompázik, az ártéri fák mögött a megáradt Tisza csendben hömpölyög. A szilipeket az árhullám előtt már lezárták. A téli és a tavaszi csapadék áztatják a szántóföldeket, a csatornában a belvizek szintje egyre jobban emelkedik.

Molnár Mónika és Márton Krisztián (Fotó: Mihály Emese)

Az éjszaka csendjében a vadvilág lakói is mocorognak, elindulnak táplálékszerző portyáikra. A hódok is elkezdik a tevékenységüket. Kisebb fákat borítanak a csatornába, a nagyobb fákhöz vissza-vissza járnak. Épülnek a hódvárak, épülnek a torlaszok a csatornába. Most éppen a Vidre-éri szivattyútelepnél, ott ahol az árván maradt őzike (Marci), és a nyuszik egy időre biztonságos otthonra lelhetnek.

Marci az őzbak (Fotó: Molnár Mónika)

A hódok tevékenysége (Fotó: Herceg Áron)

A tavasz ébreszti a természetet. A vízjárta ártéri erdő madárcsiviteléstől hangos. A napfény meleg sugara elöcsalogatják a méheket, a darazsakat. Ebben a nagy csendben, közel a természethez, a vízhez, a vadvilághoz mindenki teszi a dolgát és ez így lesz kerek egész.

MIHÁLY Emese

területi műszaki referens,
Műszaki Biztonsági Szolgálat
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ aktualizálja a szivattyútelepek vízjogi-üzemelési engedélyeinek, műszaki leírásainak nyilvántartását
- ▶ felügyeli a vízmércékkel kapcsolatos fenntartási, javítási feladatokat szervezését

SZÜGYI Éva

vízhasznosítási referens,
Műszaki Biztonsági Szolgálat
2022 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a vízhasznosítási, belvízvédelmi művek üzemelése, fenntartása, fejlesztése és védelme, a belvízmentesítés és belvízvédekezés, aszálykár-elhárítás, a síkvidéki vízrendezés kapcsán adódó szakmai feladatokat
- ▶ közreműködik az igazgatóság működési területének vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében

Bizottsági ülés Romániában

A Magyar-Román Vízügyi Bizottság XXXIV. ülészakát Románia területén, Maros megyében, a Székely-Sóvidék központjában, Szovátán 2023. március 28-30. között tartotta a Magyar Köztársaság és Románia Kormánya, a határvizek védelme és fenntartható hasznosítása céljából folytatandó együttműködésről Budapesten, 2003. szeptember 15-én aláírt és 2004. május 17-én hatályba lépett Egyezmény alapján.

Az ülésen Magyarországot a kormány meghatalmazott és a határvízi titkár jelenléte mellett a magyar-román relációban működő albizottságok elnökei képviselték. A mintegy 7 órás utazástól elgyötört magyar delegáció tagjait a vendéglátó román kollégák szívélyesen fogadták és az első esti vacsora alatt már elkezdődtek a – még kötetlen formátumban zajló – szakmai egyeztetések, beszélgetések.

A román delegációt Robert-Eugen Szép államtitkár úr, kormány meghatalmazott vezette, akivel a magyar szakértők az elnök úr hosszú betegségét követően megismerkedhettek.

Az első tárgyalási napon boldogan ültünk be a tárgyalóterem meléjébe az éjszaka tomboló hóviharral és csikorgó hideggel beköszöntő szovátai tavasz láttán. A zord időjárás kivül a szállodák udvarába szürkület után be-betérő többszáz kilós barna medvék napi rendszerességgel látogatása sem tette lehetővé szabadfoglalkozás keretében a festői szépségű környezetben tett egészségügyi sétákat, így napjaink többnyire munkával a tárgyalóteremben teltek.

A három napos tárgyalás alatt elsősorban a Bizottság XXXIII. ülészakán, Debrecenben aláírt jegyzőkönyvben foglalt határozatok teljesítése, az albizottságok által végrehajtott feladatok értékelése, működési szabályzatainak áttekintése került napirendre.

A Bizottság ugyanakkor tárgyalta a 2023. évi Maros folyóból mezőgazdasági területek öntözését szolgáló vízhozamok és vízmennyiségek átvezetésére szolgáló vízszolgáltatási szerződés megkötésének témakörét.

A román Fél tájékoztatást adott a V-A Magyarország-Románia Interreg Program 2014-2020 keretében megvalósuló „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekeltiségű vízgyűjtőjén – MURESE” című projekt keretében a vízáradást érintő egyes szakaszok kivitelezési munkálatainak állásáról, mely a két Fél közötti szolgáltatói szerződés megkötésének feltétele.

Vízminőségvédelmi szempontból megállapítást nyert, hogy a Bizottság által tárgyalt időszakban

nem történt határon áttérjedő hatással járó rendkívüli szennyezés a határt alkotó, vagy a határ által metszett vízfolyásokon.

2022. évben a Felek szakértői – 2022. szeptember 6. és november 10. között – az Egyezmény hatálya alá tartozó árvízvédelmi és belvízvédelmi művek rendszeres, évenkénti felülvizsgálatát elvégezték így:

- a Fehér-Körös, Sebes-Körös, Fekete-Körös, Berettyó, Ér és Maros folyókat érintő magyar és román területeken;
- a Szamos, Kraszna és Túr folyókat érintően a magyar területen; ugyanezen folyók román területén a magyar Fél kiutazási problémáira való tekintettel a román Fél szakértői végezték el az éves ár-, és belvízvédelmi művek felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat megállapításai szerint jelenleg a védművek megfelelő állapotban vannak.

Minden Bizottsági találkozó alkalmával, így jelen ülésen is sarkalatos kérdésként merült fel az „Egyebek” napirendi pont tárgyalásakor a határvizek által Magyarország területére jutó kommunális hulladékok és egyéb uszadékok eltávolításának kérdésköre. E probléma hatékony megoldása elsősorban a prevenció, illetve a román Fél műszaki beavatkozása által lehetséges.

A találkozó alkalmával a román Fél tájékoztatásában elmondta, hogy a Románia területén a kommunális hulladékok eltávolításának céljából épülő szelvények kivitelezési munkálatai elkezdődtek.

A Körösök Vízgyűjtő-gazdálkodási Igazgatóság területére eső helyszínekhez kapcsolódóan az Ér folyón, Jankafalva (Ianca) településen, Bihar megyében, Berettyó folyón, Berettyószéplak (Suplacul de Barcău) településen, valamint a Fekete-Körös folyón, Tenke (Tinca) településen valósulnak meg a kommunális hulladékok összegyűjtésére alkalmas létesítmények.

A Szamos-Tisza Vízgyűjtő-gazdálkodási Igazgatóság területére eső helyszínekkel (Szamos folyó, Babasesti településen, Szatmár megye, Nagy-Szamos folyó, a Mikeházi (Mica) gát fölött, Kolozs megye, Lápos folyó, a Koltókatalini (Catalina) gát fölött, Máramaros megye, Nagy-Szamos folyó, Bethlen

(Beclean) város, Becleu-i gát fölött, Beszterce-Naszód megyében) kapcsolatban a szelvények megvalósításához szükséges eszköz és a kivitelezési munkálatok hivatalos beszerzési eljárása elindult.

A háromnapos tárgyalás alkalmával szakmai programként a delegációk tagjai a Zetelaki tározó gigantikus létesítményeit tekinthették meg. A kiránduláson magának a gátnak az egyik még élő, 87 életévében kitűnő egészségi állapotnak örvendő tervezője és kivitelező mérnöke kalauzolt minket, néhány eredeti, muzeológiai értékű terv bemutatása mellett.

Bár maga a víztározó Zeteváraljától északra kerül el, mégis a legtöbb ember egyszerűen csak a Zetelaki gátnak hívja a helyet, mely a Nagy-Küküllő felső szakaszának egyetlen mesterséges tava. Építése 1976-ban kezdődött és 16 év alatt épült meg, majd 1993-ban kezdődhetett a feltöltése. Építése során 70 ezer köbméter betont használtak fel, illetve 3 millió köbméter földet mozgattak meg. A gát 520 méter hosszú, és 46 méter magas, amelynek az alapja kilenc méter mélységű beton, illetve adott távolságonként 40 méter mély betonnal kiöntött fúrtokkal erősítették meg. A mesterséges tónak Y alakja van, amelynek hossza 2,6 km, szélessége változó 400-800 méter közötti. Mintegy 50 millió köbméter vizet tud befogadni. A víztározó egyrészt védi a völgymentben elterülő településeket a levonuló árvizektől, másrészt tartós szárazság esetén biztosítja a Nagy-Küküllő megfelelő vízhozamát.

Őszi-téli oktatások

2023-ban az aktuális képzési ciklus második éve kezdődött el.

Az idei év első negyedévében az alábbi jelenléti képzéseket tartottuk meg:

- Az elektronikus ügyiratkezelés alapjai, 63 fő részvételével;
- KRESZ ismeretek felfrissítése, 47 fő részvételével;
- Az öntözés aktualitásai, új modern technológiák, 19 fő részvételével;
- Vízkormányzási problémák a többhasznosítású vízrendszerekben, 19 fő részvételével;
- Az igazgatóság földmunkagépeinek és adaptereinek ismertetése, 50 fő részvételével.

Áprilisban megkezdődtek a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán a speciális szakmai képzéseink, illetve hamarosan két új kurzussal bővülünk, ezek:

- A Hidrológiai mérések és a vizek mennyiségi méréseinek gyakorlata;
- A Szivattyúk és vonalvilágítás telepítése, kezelése és üzemeltetése.

A szakmai előadást vendéglátóink által helyben, párázson sült hazi kürtöskalács koronázta meg.

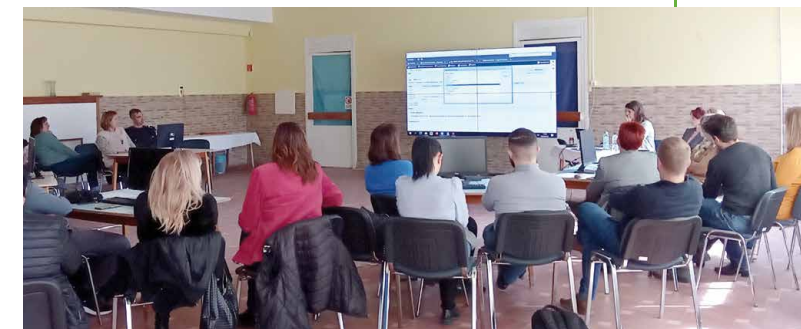
Utazásunk során betértünk a fazekas mesterségről híres erdélyi faluba Korondra, ahol a magyar kollégák közül néhányan egy valódi Józsa János féle korondi mázas káposztafőző edénnyel tértek haza.

A sikeres és a szakmai programok által emlékeztető XXXIV. ülészakát az elkészült jegyzőkönyv kormány meghatalmazottak általi aláírása zárta.

NÉMETHY Tímea
vízminőség-védelmi referens,
Titkárság

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja és teljeskörűen elvégzi az igazgatóság környezet-, és természetvédelmi szakmai ügyeit
- ellátja a Magyar-Szerb, illetve a Magyar-Román Vízminőségvédelmi Albizottság vezetői feladatait

Az e-learning képzéseket – szintén a tavalyihoz hasonlóan – 4 részre osztottuk. Április 11-ig indulnak a kötelező informatikai, valamint az egyéb szabadon választott online képzések, amelyek sok kitartást és tudást igényelnek.

Továbbra is állunk rendelkezésre minden kedves munkatársunk részére, ha kérdése merülne fel.

FEHÉR Ágota Ágnes
oktatási, képzési ügyintéző,
Titkárság

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- a továbbképzési kötelezettséggel érintett közalkalmazotti állományról és személyes adataikról a nyilvántartás folyamatos vezetése és aktualizálása
- a továbbképzési kötelezettség keletkezésének, megszűnésének, újraindulásának, szünetelésének nyilvántartása

Víztükör rovatunkban mindig igyekszünk megszólítani olyan kedves kollegákat, akik kiváló munkavégzésükön túl, valami másban is kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, izgalmas, gyakran nem hétköznapi dologgal foglalkoznak a munkaidejükön túl. 2023. évi első lapszámunkban Turcsányi Áront ismerhetik meg.

K.Sz.: Kedves Áron, kérlek, mesélj egy kicsit magadról, a vízügyi munkádról!

T.Á.: Turcsányi Áron vagyok, 2019. február elseje óta dolgozom az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságon. Geográfusként végeztem mester szakon, itt a Szegedi Tudományegyetemen, majd a vízügy szolgáltatába álltam, ahol jelenleg a Vízrajzi és Adattári Osztályon dolgozom monitoring referens szerepkörben.

Fő feladataim: a hidrológiai adatok gyűjtése, ellenőrzése, feldolgozása, szolgáltatása, illetve a napi adatforgalom lebonyolítása. Hozzá tartozik az állomáshálózatok felügyelete, megújítása, továbbá az emberi észlelő hálózattal – gátór és csatornaór kollégákkal – való kapcsolattartás. Én készítem a havi és időszakos vízrajzi tájékoztatókat, mind a belső, azaz más osztályok általi megkeresésekre, mind a külső megkeresésekre. Múlt évben a vízhiányos időszakban kiemelkedően sok ilyen jellegű kéréssel fordultak hozzám.

K.Sz.: Mit szeretsz a legjobban a munkádban?

T.Á.: Kicsit száraznak tűnhet, de nagyon szeretem például az adat-sorokat elemezni. Amikor összeáll egy diagram, abból már lehet folyó szöveget írni. Ilyenkor ki tudom élni az írói vénámat, természetesen szigorú szakmai keretek között, de az én megfogalmazásom szerint tudom elkészíteni az analízist.

Szeretem a terepi problémamegoldásokat, mint például a távíró hálózat karbantartását. A gátór és csatornaór kollégák észlelőhálózatán felül is vannak vízrajzos távíró állomásaink, amelyek távmért csapadékadatokat biztosítanak. Ezen állomások műszerei

között számos olyan van, amelyet kizárólag jelenléti úton lehet megjavítani, átállítani. Ez azért is jó, mert ilyenkor nem csak az irodában ülök, hanem kijutok a terepre, ahol testközelből meg tapasztalom a munka szépségét.

A napi csapadék- és léghőmérsékleti térképeket is én állítom össze, ebben különösen szeretem a geoinformatikai és térképészeti munkafolyamatokat.

K.Sz.: A munka mellett van a magánéleted?

T. Á.: Pontosítanék, mert én azt mondanám, hogy a munka mellett több szakmai életem is van.

K.Sz.: Bemutatnád részletesen, miből áll ez?

T. Á.: 14 éve basszusgitározom, jelenleg kilenc zenekarban működök közre, illetve hazai és nemzetközi felkérésekre egyedi stúdiómunkákat is vállalom.

Vannak olyan szabadúszó szolgáltatásaim, amelyek arra irányulnak, hogy ha valakinek van olyan zenéje, amelyben nincsen basszusgitár, akkor el tudja nekem küldeni a „félkész” hanganyagát, amelyhez én stúdió minőségben föl tudom játszani neki a hiányzó basszusgitár részt. A zenekarokon kívül mostanság inkább ez a stúdiómunka, ami az időm nagy részét lefoglalja. Ezt egyébként azért is megéri csinálni, mert nemzetközi szinten is nagyon jó kapcsolatokat lehet kiépíteni.

Tavaly például megtalált egy Joseph Fréderick Fortin nevű québec-i gitáros, akivel olyan jó munkakapcsolatot sikerült kialakítani – miközben fölvettem neki egy egész albumot –, hogy idén nyárra meghívást kaptam hozzá Kanadába. Québec City-ben lesz egy nagy zenei fesztivál, ahol a Origins Project nevű zenekarával én is fellépek majd, illetve további koncertjeink is várhatók, például Montréal-ban. Nagyon várom az utazást, mert nem csak jó baráti kapcsolat alakult ki, hanem zeneileg is jól működik közöttünk a kémia. Amikor első alkalommal elküldtem a számokat az első reakció az volt, hogy pont erre gondoltam, nagyon

jól egyeztek az elképzelések, könnyen és olajozottan működött a közös munka.

Általános-ságban szölv bizonyos szintű szabadságom mindig van, de fontosnak tartom, hogy a megrendelő igényei szerint játszom föl a dallamokat. Azaz egészen addig formálom a zenét, amíg a megrendelő teljes megelégedéssel nem fogadja el azt. Van olyan, aki nagyobb szabadságot ad és van, aki nagyon ragaszkodik a saját elképzeléséhez, ilyenkor maximálisan megpróbálok alkalmazkodni a megbízóhoz.

K.Sz.: Milyen a magyarországi zenei életed?

T.Á.: A fő zenekaraim most itt Szegeden vannak, ezek a Geometro, amely jazzrockot játszik, illetve a Haraszi Ádám Projekt. Utóbbival külföldi turnékra is eljutottam, például Romániába kétszer, illetve Lengyelországba és Csehországba, valamint le volt még szervezve út Németországba és Dániába, amit azonban a Covid sajnos megghiúsított.

A Haraszi Ádám Projekttel már két klipet forgattam, egyikben az Irie Maffia énekesnője, Sena Dagadu, a másikban Harcsa Veronika énekelt. A Projekttel egyébként kiadtunk már három lemezt, ami megvásárolható, valamint a spotify-ról letölthető.

A Geometroval eddig egy EP-t és több Live Session videót sikerült leforgatunk, illetve hamarosan várható a következő lemezünk. Múlt évben mi nyitottuk meg a Szegedi Jazz Napokat, ami egy óriási élmény volt, még most is beleborzongok, ha rá gondolok.

Az élő fellépések egyébként hihetetlen nagy élményt adnak, és nagyon motiválóak tudnak lenni. Jó érzéssel tölt el, hogy évről-évre magasabb lépcsőfokra tudok lépni, komolyabb szinteket érek el zeneileg.

K.Sz.: Nem tervezel kizárólag csak a zenéléssel foglalkozni, egy konkrét zenekar tagja lenni?

T.Á.: Hazai szinten ez sajnos elég nehéz, komoly menedzsment és marketing kell egy zenekar mögé, illetve olyan zenei stílus, amivel sok embert meg tudnak szólítani, ezzel lehet rentábilisan működtetni egy együttest.

Ráadásul én olyan zenekarokban játszom, ahol inkább instrumentális zenét játszunk, bár szerencsére nagyon sok olyan visszajelzést kapunk, hogy a populárisabb zenét kedvelőket is meg tudjuk érinteni zeneszámainkkal. Jellemzően kis klubkoncerteken lépünk fel, ahonnan kaptunk például olyan visszajelzést, hogy olyan jó energiákat mozgattunk meg, amely katarzisz élményt adott a közönségünknek. No ezért éri meg csinálni...

Az előzőekben említett két formáción túl létrehoztuk Szabados-Tóth Bálint barátommal a Dail-y loop nevű duót, amelyben saját szerzeményeimet adjuk elő, amelyek jellemzően modern városi programzenék. Ez egy tematikus impresszionista műfaj. Egy nagy sikerű előadásunkban például feldolgoztuk egy átlagember napját zenében. A zenén keresztül építettük fel egy nap történéseit, a reggeli felkeléstől egészen az est végéig. A dallamok által akartunk olyan érzéseket kiváltani az emberekből, amellyel átéljük a napi történéseket, például a reggeli dugóban ülést, a munkába érkezést, az ebédszünetet, majd a délutáni hazatérést, a gyerekekkel való játékot a játszótéren, ahol van egy kis civakodás, végül a nap végén az esti megnyugvás zárul a darab. Szóval hangokba öntöttük bele a napi történéseket, s mindezt egy EP-n adtuk ki, illetve Bandcamp-en is elérhető a zene-mű. Egyébként idén ezen formációban is tervezünk még egy újabb EP-t megjelentetni.

Visszatérve az eredeti kérdésre, hogy lehet-e egy zenekarral érvényesülni, nagyon nehéz. Idehaza azok tudnak zenészként előre jutni, akik mindenevők és bármikor bármilyen műfajban bevethetők. Nekem ebből a szempontból nem nehéz helytállnom, bár van egy generalista hozzáállásom – inkább generalistának vallok magam, mint specialistának – szeretek sok min-

dennel foglalkozni, nagyon tág az érdeklődési köröm, a zenén kívül is. Ahhoz, hogy az ember sok helyen helyt tudjon állni rengeteg stíluselvet és stílusgyakorlatot kell elsajátítania, nagyon sok darabot meg kell tanulnia ahhoz, hogy hitelesen elő tudja adni azokat a dolgokat, amelyekre felkérlik. Aki érvényesülni akar annak nem szabad egy stílusra bekorlátozódnia, mert Magyarország egy kicsi ország és rétegzeneiséssel nem lehet megélni.

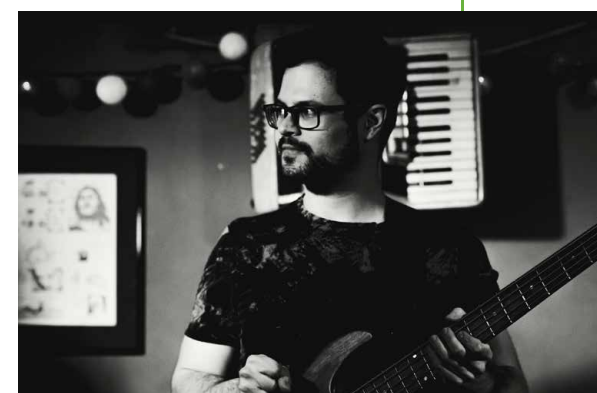
Persze az internet lehetőséget ad arra a közösségi médiákon és szolgáltató oldalakon keresztül, hogy nemzetközi piacra jusson a zene, ami viszont rengeteg időt és energiát igényel.

K.Sz.: A stúdiózás hogyan, milyen formában működik?

T.Á.: Van egy kicsi házi stúdióm, amely az alapvető dolgok felvételére alkalmas, ebben olyan eszközökkel rendelkezem, amik segítenek abban, hogy megfelelő minőségben fel tudjam venni a zenét, ez egy alap szinten működik. Szegeden a Zenhanmonix stúdióban szoktam felvételezni, mert ott világ színvonalú szinten lehet rögzíteni hanganyagokat. Viszonylag új stúdió, Albert Péter barátom működteti és már elég sok nemzetközi anyagom készült ott. Esztétikus környezetben nagyon profi felszereléssel dolgozhatok, így ha olyan felkérést kapok, ahol nem csak felvételtől van szó, hanem keverésről és mastering-ről, akkor ott készítem el az anyagokat.

K.Sz.: Korábban említetted, hogy a zenélés mellett mással is foglalkozol.

T.Á.: Igen, Haraszi Ádám barátommal a zenélés mellett elkezdtünk hobbi szinten foglalkozni sörfőzéssel, borkészítéssel, illetve párlat készí-téssel. Ez is egy szerelem projekt. Emellett pedig elkezdtem tanulni – kezdő szinten – hangszerkészítést és javítást. Hobbi szinten verseket és prózákat írok, amelyekből időnként a közösségi médiás felületeimen szoktam megosztani egy-egy jól sikerült írást. Nagyon érdekel még a pszichológia, a különböző személyiségtípusok megismerése, tanulmányozása.

Nagy szerelmese vagyok még a túrázásnak, nemrég csináltam meg a „Gerecse 50”-et (50 kilométeres gyalogos teljesítménytúra a Gerecse hegységben), mellette nagyon szeretek bringázni.

K.Sz.: Áron, egy igazi utazás volt Veled beszélgetni. És hogy stílusosan zárjuk a beszélgetést, elkészítenésképp elmondanád egy versedet?

Turcsányi Áron: Esti kép

Dunát nézem, fodrok mentén
Tűnik tova Holdnak fénye,
Molnárkák a játékkal
Temetkeznek be az éjbe.

Lassan csordul folyó tükre,
Szinte olyan, mintha állna,
Komótosan még rám kacsint,
Nincs már neki túl sok hátra.

Visszatekint, gyenge szellő
Jelzi nekem kihűlt helyét,
Éjfél eltelt, csillagoknak
Múltját látni, reggel jelét.

(Halászi, 2022. október 6.)

Kedves Olvasó, ha szeretne további információt olvasni Áronról, megismerni zenéit, közösségi médiás tartalmait, az alábbi QR kód beolvasásával letölthet egy linkekkel teli ajánlót.

Kellemes olvasást és zenehallgatást kívánok!

KOVÁCS Szilvia

**PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa**

- szervezi az igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ellátja, koordinálja az igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

Rapaics Radó születésének 175. évi évfordulójára

Ruhmwerthi Rapaics Radó 1848. március 13-án a szabadságharc kitörése előtt két nappal született Szegeden. Középiskolai tanulmányait Egerben végezte, innen Pestre ment jogot tanulni. Jogi vizsgáit a győri jogakadémián tette le. Állami szolgálatát 1870 őszen kezdte meg a Közmunka- és Közlekedésügyi Minisztériumban. 1876-tól a vízi ügyek osztályán dolgozott. Az 1881. évi rendkívüli Tiszavölgyi árvíznél Csongrád város és vidékének védelmét vezette. A város azóta is hálás neki, hogy „kimenekítette a veszedelemből”. Itteni működésének elismeréseként 1882-ben osztálytanácsossá nevezték ki, s a tiszai ügyosztály vezetésével bízták meg. Ugyanebben az évben a Tiszavölgyi Társulat központi bizottságának is tagja lett. Részt vett a Tisza-völgy rendezését szolgáló nagy munkálatokban, a Tiszának és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló 1884. XIV. törvénycikk megalkotásában, mely a társulatok igazgatási szervezetét is megfelelően rendezte.

Továbbá fontos szerepe volt az 1885. évi XXIII. vízjogi törvény végrehajtásában, a vízügyi jogszabályok kidolgozásában.

1887-ben, mint miniszteri tanácsost a vízi ügyek főosztályának élére állították. Műszaki ügyekben kevésbé volt járatos, de ezek megoldásában is részt vett, pl. az 1888. évi dunai árvíznél a felső-dunai problémák tisztázására kiküldött bizottságot ő vezette.

1889-ben a vízügyi szolgálat átszervezése kapcsán Rapaics Radó az újonnan alakult Földművelésügyi Minisztériumhoz került, ahol a vízügyekkel foglalkozó főosztály vezetője lett. Hozzá tartoztak a vízszabályozás és az árvízmentesítés feladatai, a vízrajzi tevékenység, továbbá a kultúrmérnöki és a vízjogi ügyek is. A főosztály egyik legfontosabb feladata a már említett vízjogi törvény végrehajtása volt, s ebben Rapaics Radó személy szerint is komoly munkát végzett. Véleménye nemcsak a kormányánál volt irányadó, hanem a társulatoknál is, például a kusza viszonyok rendezésében, az érdekellentétek kiegyenlítésében. Árvizek alkalmával ő volt a minisztérium vezérkari főnöke, így az 1895. évi rendkívüli tiszai árvízvédekezésnél is, amelynek sikeres befejezése után – állami szolgálatának huszonöt éves jubileuma alkalmából – az uralkodótól a Szent István rend kiskeresztjét kapta. Már hosszabb ideje államtitkári teendőket is végzett, amikor 1904-ben a minisztérium második államtitkárára lett. Sokat tett Szeged város árvízvédelméért is. A körtöltés építéséhez ő szerezte meg az állami engedélyt. A Maros-torkolat szabályozása szintén az ő nevéhez fűződik.

Rapaics Radó 1907. május 30-án, viszonylag fiatalon 59 éves korában hunyt el budapesti lakásán. Halála után Szeged város díszpolgárává választották. Saját

kívánságára Szegeden helyezték örök nyugalomra. Hamvai a Szeged városa által adományozott díszsíremlékben és sírboltban kerültek elhelyezésre, amely a Szegedi Belvárosi temetőben található.

Szeged méltán híres a város fejlődéséért sokat tevő mérnökök emlékének megőrzése terén. Eleendő csak az országban első magyar mérnökszobor Vásárhelyi Pál szobrára gondolni. Rapaics Radó emlékének megőrzésére a Tisza-völgyi Társulat kezdeményezésére és irányításával országos akció indult, melynek eredményeként – egy alapítvány létesítésén túl – Szegeden, a Stefánia-sétányon, a mai játszótér helyén emlékoszlopot (obeliszket) állítottak fel. A Rapaics-obeliszken a következő felirat volt olvasható: „A hazai folyók szabályozása körül szerzett kiváló érdemeiért, melyek megörökítéséül a 90-ik számú tiszai átvágás az ő nevét nyerte, szülővárosának Szeged sz. kir. városnak és a szegedi ármentesítő és belvízszabályozó társulatnak hozzájárulásával emelte 1912-ben a m. kir. földművelésügyi miniszter.”

Az emlékoszlopot a Stefánia sétány II. világháború utáni átrendezésekor lebontották.

A rajta lévő bronz domborművet az 1950-es évek végén az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság székházának homlokzatán helyezték el, alatta az alábbi szöveggel: „Rapaics Radó (1848-1907) a földművelésügyi minisztérium vízügyi főosztályának két évtizeden át vezetője volt, kimagasló érdemeket szerzett az árvízvédelem fejlesztése és a hazai folyók szabályozása körül.”

(Forrás: Hidrológiai Tájékoztató, 2007.)
Vidumánszki Tamás, Frank Szabolcs

VIDUMÁNSZKI Tamás
 árvízvédelmi referens,
 Árvízvédelmi és
 Folyógazdálkodási Osztály
 2021 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában
- ▶ gondoskodik az elsőrendű árvízvédelmi szakaszok nyilvántartási terveinek felülvizsgálatáról, aktualizálásáról
- ▶ ellátja a vízkár-elhárítással kapcsolatos külön jogszabályban meghatározott feladatokat

Homokzsákok pakolása a holtágak megóvása érdekében
(Fotó: Bakacsi Gábor)

Immár 23 évvel ezelőtt következett be a hazánkat nagymértékben súlytó tiszai cianid szennyezés, mely csaknem kipusztította a Tisza élővilágát. 2000. január 30-án, Nagybányán a késő esti órákban az Aurul Zrt. bányavállalat egyik zagyártározó gátja közel 25 méter szélességben átszakadt. Közel 100.000 m³ cianidot és egyéb nehézfémeket tartalmazó szennyvíz került a közeli Zázár- és Lápos-patakba, amely február 1-jére érte el a Szamost Csejernél, majd onnan a Tiszát. Határértéke közel háromszázszorosa volt a megengedettnek, mely következtében közel 1240 tonna hal pusztult el a Tisza alsóbb szakaszain. A felső szakaszokon és a Közép-Tiszán ennél jóval nagyobb arányban (kb. 80-90%-ban) volt tapasztalható a halpusztulás. Csak a szerencsének, a gyorsaságnak és a vízügyi igazgatóságok szakembereinek szakszerű munkavégzése végett kerültek el nemcsak a Tisza, de a Tisza menti holtágak totális katasztrófáját.

2023. február 1-jén megemlékezést tartottunk a Tisza-parti Általános Iskolában, ahol felkért előadóként meséltük el a gyerekeknek, hogy mi történt 23 évvel ezelőtt: hogyan alakult ki a szennyezés, milyen intézkedéseket tettünk a

Cianid megemlékezés

katasztrófa elkerülése érdekében és milyen következményei voltak a Tisza élővilágára nézve. Az előadás végén közösen ötleteltünk a gyerekekkel, hogy mivel őrizhetjük meg vizeink tisztaságát és mit lehetne tenni a hasonló szennyezések megakadályozása érdekében. A fiatalok nagyon lelkesek és aktívak voltak, igyekeztek megmutatni mennyi mindent tudnak már és tesznek, hogy megóvják a környezetüket.

Megemlékezés a Tisza-parti Általános Iskolában
(Fotó: Kovács Szilvia)

SZIROVICZA Krisztina
 vízminőség-védelmi referens,
 Vízvédelmi és Vízgyűjtő-
 gazdálkodási Osztály
 2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízgazdálkodási és biológiai szakirányú feladatokban
- ▶ közreműködik a felszíni víztestek biológiai-kémiai minősítésével kapcsolatos feladatok kidolgozásában, végrehajtásában

Személyzeti és munkaügyi hírek

BELÉPŐ DOLGOZÓK
 2022. november 19-től 2023. április 11-ig

Balkus Bence Máté (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Fejes Imre** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Kovács Szilvia** (Vízrendezési és Öntözési Osztály), **Kaczurné Török Ilona** (Szentesi Szakaszmerőnőség), **Baldauf Krisztina** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Kondász Ferenc** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Hőrits László Miklós** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Kun András** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Ághné Tari Edit** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály),

Vizsnyiczai Olivér (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Nadobán Andrea** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Bata Ágnes** (Közigazgatási Osztály)

KILÉPŐ DOLGOZÓK
 2022. november 19-től 2023. április 11-ig

Jenei László (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Barna Péter** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Igaz Dániel** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Tácsi Zsolt** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Szabó Christopher** (Közigazgatási Osztály), **Kovács Szilvia** (Vízrendezési és Öntözési Osztály)

NYUGDÍJBA VONULT KOLLÉGÁINK:

Ábel János árvízvédelmi ügyintéző 1 (Csongrádi Szakasz-mérnökség), **Bartos Péter** szerelőipari szakmunkás 2 (Szegedi Szakasz-mérnökség), **Ádám-Farkas Magdolna** létesítményüzemeltető 1 (Szentesi Szakasz-mérnökség), **Forgó Sándor** gépkezelő 1 (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat)

„VÍZÜGYES” BABÁK

◀ Hegyes Diánának (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály) 2023. január 7. napján született **Jázmin** és **Noémi** nevű gyermeke.

Király Zsoltnak (Műszaki Biztonsági Szolgálat) 2023. március 24. napján született **Dániel** nevű gyermeke.

AKIKTŐL BÚCSÚZUNK

Az igazgatóság nyugdíjas dolgozói közül 2022. novemberben elhunyt **Márkus Zoltán**, a Titkarság korábbi dolgozója. 2023. januárban elhunyt **Benyó Györgyné**, 2023. februárban **Kanfi-Horváth Józsefné**, akik a Szentesi Szakasz-mérnökség korábbi dolgozói voltak, továbbá 2023. márciusban elhunyt **Hüse Ferenc**, a Műszaki Biztonsági Szolgálat korábbi dolgozója.

Emléküket megőrizzük.

◀ Germán Andrásnak és Bánfi Viviennek (Szentesi Szakasz-mérnökség) 2023. április 15. napján született **Luca** nevű gyermeke.

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a babának és szüleinek!

Kitüntetettek

Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem adományozásban részesült **Nagy Ferenc** szakágazati vezető (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály), **Tóth Tímea** szakasz-mérnök-helyettes (Hódmezővásárhelyi Szakasz-mérnökség), **Forgó Sándor** gépkezelő 1 (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Dávid László** szerelőipari szakmunkás 1 (Informatikai Osztály), **Dobi Henriett** adminisztrátor (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály).

Csávás Zoltán
(Fotó: Dr. Kozák Péter)

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről a március 15-i Nemzeti Ünnepek alkalmából **Csávás Zoltán** meder- és csatornabiztos 2 (Hódmezővásárhelyi Szakasz-mérnökség) Főigazgatói Emléktárgy, a 2023. évi Víz Világnapja alkalmából **Nagygyörgy Istvánné** kiemelt funkcionális ügy-

Nagygyörgy Istvánné és Szalai Marianna
(Fotó: Borza Tibor)

intéző (Csongrádi Szakasz-mérnökség) Főigazgatói Emléktárgy elismerésben részesült.

A Belügyminisztérium részéről a 2023. évi Víz Világnapja alkalmából **Szalai Marianna** számviteli ügyintéző (Közigazgatási Osztály) Miniszteri Elismerő Oklevél elismerésben részesült.

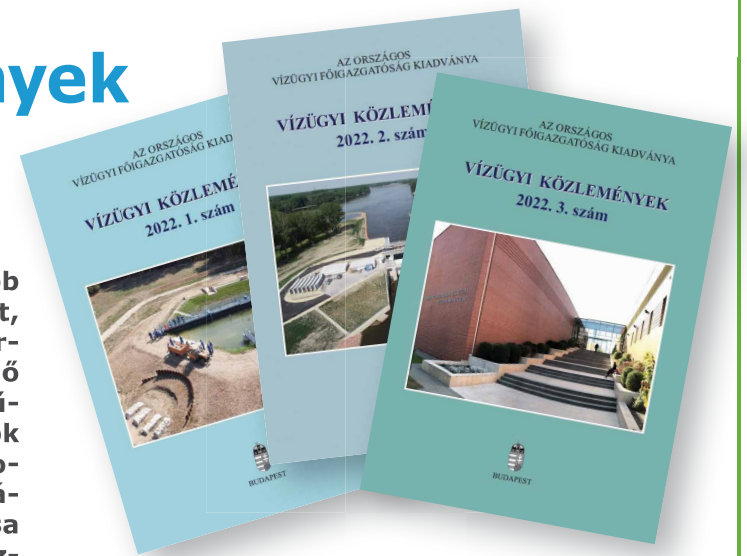
A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

Dr. Csala Éva

Vízügyi közlemények 2022

A **Vízügyi Közlemények** hazánk legrégebbi vízügyi szakfolyóirata. 144 évvel ezelőtt, 1879-ben jelent meg jogelődje, a **Kultúr-mérnöki jelentések**. A lapot Kvassay Jenő alapította és szerkesztette a magyar műszaki irodalom ápolása, a vízi munkálatok ismertetése és a velük kapcsolatos tudományos, gyakorlati-mérnöki, közgazdasági, illetőleg jogi kérdések megvilágítása céljából. 11 év után a folyóiratot átnevezték és 1890-től **Vízügyi Közlemények** elnevezéssel adták ki.

1879 óta összesen 345 rendes és 24 külön füzet, illetve kötet jelent meg, több mint 60 ezer oldal terjedelemben. Jelentőségét azonban nem ezek a számadatok mérik, hanem a folyóirat tartalma. A lap tanulmányait a magyar vízgazdálkodás célkitűzéseinek megfelelően állították össze úgy, hogy az a vízmérnökök és a vízgazdálkodással foglalkozó egyéb szakemberek széles körű munkájához és a gazdasági szakemberek tevékenységéhez mindenkor hasznos, tapasztalatokra épített tanácsokat adjon. A **Vízügyi Közlemények**ben megjelent tanulmányok tárgykörei: hidrológia, hidraulika, hidrogeológia, talajmechanika, vízkémia, amelyek az alaptudományok-

hoz; az árvízmentesítés és -védelem, vízrendezés és vízszabályozás, szennyvíz-elvezetés és -kezelés, víztisztítás és vízellátás, vízhasznosítás, vízvédelem, vízepítés, vízgazdálkodás és gazdaságtana, valamint a vízjog, melyek a gyakorlati vízmérnöki tevékenységekhez szükséges ismeretek fejlesztését segítik és szolgálják. Nincs a vízgazdálkodásnak és vízepítésnek olyan ága, amelyekkel a **Vízügyi Közlemények** ne foglalkozott volna.

A teljes **Vízügyi Közlemények** sorozat (1879-2022) az alábbi linken érhető el:
https://library.hungaricana.hu/hu/collection/vizugy_VizugyiKozlemenyek/

Magyar Hidrológiai Társaság

II. FUSSUK LE! – Félmaraton Csongrádon 2023. május 21.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Fussuk Le! Sportegyesület egy egyedülálló ajánlatot kínál az ország minden vízügyi dolgozójának. Együttműködésük keretében lehetőséget biztosítanak ingyenes részvételle a „II. FUSSUK LE!” versenyen.

Tudnivalók:

Helyszín: **Csongrád, Kossuth tér**
Rajt: **9:30 óra**

Távok:

- **Félmaraton** (21,1km) egyéniben, vagy 2 fős váltóban (10,5-10,5km)
 - **Negyedmaraton** egyéniben (10,5km)
- Létszám limit: 800 fő

A versenyről további részletek:
<https://fussukle.com/fussuk-le-felmaraton/>
A 2022-es verseny videója:
<https://youtu.be/au0HSq4IPWE>

Az élményen túl **SZUPER BEFUTÓCSOMAG** vár mindenkit, egyedi éremmel és uszodabelépővel!

Használják ki ezt a kiváló lehetőséget, legyen egy nagy **„Vízügyes Csapat”** Csongrádon május 21-én!

A decemberi játékban, 12 karácsonyhoz kapcsolódó kifejezést kellett kitalálni, amit szinte minden játékosnak sikerült eltalálni. Akik nem jöttek rá a pontos kifejezésekre, azok is rendkívül kreatív és szórakoztató megfejtéseket küldtek be. ☺ A szerencse most **Baldauf Krisztina** (ATIVIZIG, Igazgatási és Jogi Osztály) kolléganőnk mellé állt, akinek ezúton is gratulálunk!

A 2023-as év első játéka már a tavaszhoz kapcsolódik. A megadott nagy képen kell megtalálni a felsorakoztatott kis képeket.

Javasoljuk, hogy a sikeres feladatmegoldás érdekében a megtalált ábrákat satírozással, vagy színezéssel jelöljék.

A megfejtés visszaküldhető képként digitalizálva (szkennelve, fotózva stb.).

A helyes beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2023. június 1-ig**, a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk.

A tárgyban kérjük feltüntetni:

Játék 2023/1.

Sorsolás 2023. június 5-én.

A nyertest e-mailben értesítjük.

Kellemes időtöltést és sok sikert kívánunk!

Jogszabályfigyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Kovács Szilvia

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: vizpart@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

E-press Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701